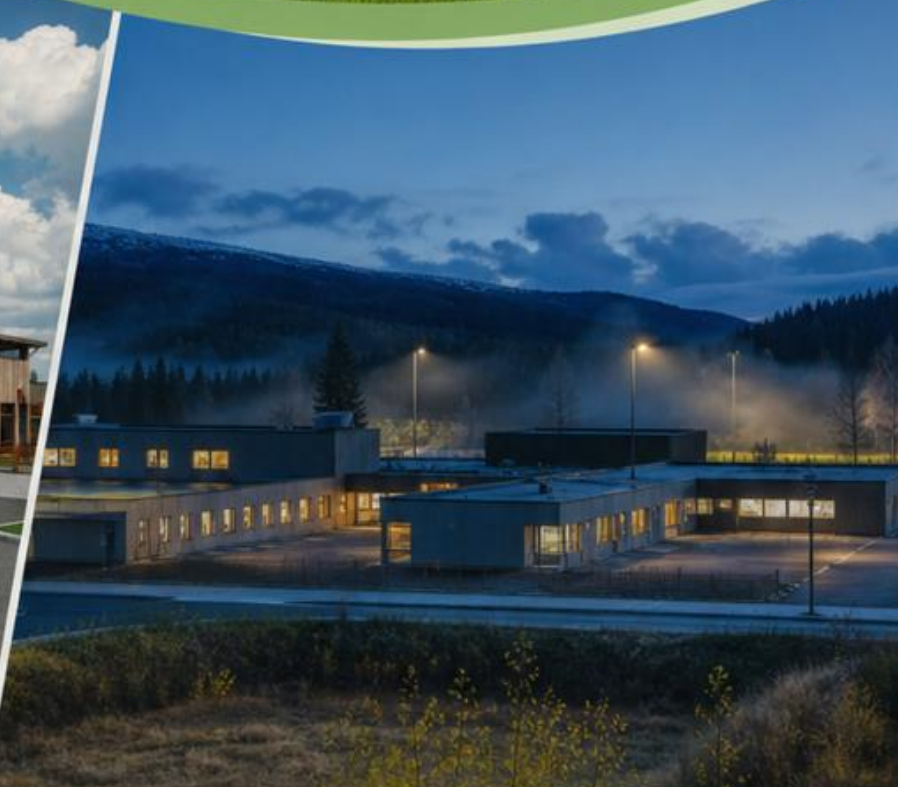

ÅRSMELDING 2025

GRANE KOMMUNE

Utvikling, trivsel og bærekraft

Telefon: 75 18 22 00
post@grane.kommune.no
www.grane.kommune.no

Der elvene møtes

Innholdsfortegnelse

KAPITTEL 1 - ÅRSBERETNING 2025 – Grane kommune	2
Om årsregnskap og årsberetning	3
Økonomisk stilling og utvikling	4
Driftsresultat 2025	4
Forklaring til vesentlige budsjettavvik	6
Driftsinntekter 2025	7
Driftsutgifter 2025	8
Budsjettgjennomføring	9
Investeringsregnskapet	12
Finansielle måltall	13
Samfunn og økonomiske utfordringer	16
Måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen	18
KAPITTEL 2 - ÅRSMELDING 2025 – Grane kommune	20
Føringer og rammer for drift og utvikling – Lokale utviklingstrekk	21
Befolkning	21
Forventet utvikling	21
Aldersfordeling	22
Arbeid og utdanning	23
Interkommunale samarbeid	24
Politiske styringsorganer - Folkevalgte	26
Organisasjonsstruktur	27
Ansatte	29
Internkontroll, GDPR og etiske vurderinger	29
HR-området, Human resources / Human kapitalen	29
Helse, miljø og sikkerhet	30
Pensjon	30
Seniorpolitikk	30
Likestilling	30
Sykefravær	30
Sentraladministrasjonen	35
Oppvekst og Kultur	37
Teknisk og Næring	46
Helse og Omsorg	51

Årsberetning 2025

Kap. 1

Om årsregnskap og årsberetning

Fristen for avleggelse av årsregnskap 2025 var 22.02.26. Grane kommunes årsregnskap for 2025 med dokumentasjon ble levert kommunerevisjonen 19.02.26.

Årsregnskapet består av driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomiske oversikter og noteopplysninger. Årsregnskap med årsberetning overleveres kontrollutvalg og revisjon samt formannskap og kommunestyre for videre behandling.

Regnskapet er avlagt etter regnskapsforskrifter som gjelder for kommuner og fylkeskommuner. Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise all tilgang på og bruk av midler i året. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter og inntekter i løpet av året, som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Grane kommune har ikke kommunale foretak (KF), lånefond eller interkommunale samarbeid som ikke er egne rettssubjekt. Det vil si: kommunen har ikke regnskap som skal konsolideres.

Det kommunale regnskapet er tredelt med:

➤ **Driftsregnskap**

I driftsregnskapet føres kommunens driftsutgifter og driftsinntekter herunder renter som en har gjennom året.

➤ **Investeringsregnskap**

I investeringsregnskapet føres alle utgifter og inntekter som vedrører nybygg og faste investeringer, beløp over ca. kr. 100.000,- og økonomisk levetid på minst 3 år.

➤ **Balanseregnskap**

I balanseregnskapet skal status for kommunens eiendeler, gjeld og bokført egenkapital fremkomme.

Kravene til årsberetning følger av kommunelovens § 14-7.

Årsberetningen skal redegjøre for:

- A. Forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid.
- B. Vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene.
- C. Virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne.
- D. Tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard.
- E. Den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling.
- F. Likestillingstiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestillings- og diskrimineringslovens formål om likestilling uavhengig av kjønn, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

Driftsresultat 2025

Netto driftsresultat 2025 - Kr. -1 476 448,-

-0,63 % av driftsinntekter

Utviklingen av driftsresultat fremkommer som differansen mellom kommunens utgifter og kommunens inntekter. Driftsresultatet tilsvarer det kommunen har av handlefrihet til investeringer og avsetninger.

Til forskjell fra brutto driftsresultat er det i netto driftsresultat gjort fradrag for netto rente- og avdragsbelastning, mens virkningen av avskrivningskostnadene er eliminert. Netto driftsresultat viser hvor mye som kan benyttes til finansiering av investeringer eller avsettes til senere bruk, og er dermed et uttrykk for kommunenes økonomiske situasjon.

Årets netto driftsresultat er sammenlignet med i fjor et betydelig lavere underskudd, men Grane kommune er langt fra vedtatt måltall på 1,75 % av kommunens driftsinntekter. Grunnene til underskuddet er flere men trekkes premieavviket (forskjellen mellom pensjonskostnad og årets premieinnbetalinger) som er på kr. 1 053 969,- ut vil netto driftsresultat være på kr. -422 479,-.

Kommunedirektør og hele kommunen jobber for fullt med omstilling. Innenfor alle enheter jobbes det fortsatt med å tenke nytt og se på muligheter til å rasjonalisere den kommunale tjenesteproduksjonen. Alle enheter vurderer; tjenestetilbudet, oppgavefordeling og bruk av ny teknologi. Med en slik prosess vil vi jobbe for å få en mer bærekraftig økonomi over tid. Som igjen skal gi et bedre netto driftsresultat. Et netto driftsresultat på rundt 1,75 prosent over en lengre tidsperiode er ansett som et tegn på en sunn kommuneøkonomi og vil være det som Statsforvalteren anbefaler.

Tabellen nedenfor angir kommunens totale driftsinntekter, netto driftsresultat i kroner, og netto driftsresultat i prosent av sum driftsinntekter. Premieavviket pensjon påvirker kommunens totale driftsresultat.

Resultatoppstilling	2025	2024	2023	2022	2021	2020
Skatteinntekter	49 378	40 648	37 004	39 892	38 988	34 842
Eiendomsskatt	10 437	10 082	10 533	10 328	10 525	10 302
Rammetilskudd	97 168	95 103	93 882	87 173	86 623	83 505
Andre driftsinntekter	78 480	86 379	81 177	64 746	58 870	56 463
Sum driftsinntekter	235 463	232 212	222 596	202 139	195 006	185 112
Driftsutgifter	243 389	248 749	241 901	205 356	189 004	190 086
Finansinntekter	6 922	8 563	5 678	5 037	4 457	3 383
Finansutgifter	15 291	15 362	13 752	11 354	11 201	11 032
Motpost avskrivning	14 819	15 491	14 829	14 751	12 881	9 020
Netto driftsresultat	-1 476	-7 845	-12 550	5 217	12 139	-3 603
Netto driftsresultat i %	-0,63	-3,38	-5,63	2,58	6,23	-1,97

KOSTRA-tall for 2025 viser et netto driftsresultat for kommunene samlet på 2,2 % i 2025. I KOSTRA gruppe 14 som vi tilhører er tallet 1,9 %. Kommunens netto driftsresultat er kr. 2 609 473,- høyere enn regulert budsjett. Dette avviket skyldes stor innsats på slutten av året med å minimere utgiftene til høyst nødvendige innkjøp og flere enheter hadde fått innkjøpsstopp.

Skatteinntekter: Skatteinngangen for Grane kommune ble på 49,4 mill. kr., det er 8,7 mill. kr. høyere enn 2024 og 3,5 mill. kr. høyere enn opprinnelig budsjett. Alle landets kommuner har hatt en økning i skatteinntektene med 10,7 % fra år 2024. Stabile gjeldsrenter og økt byggeaktivitet er noe av grunnene til at skatteinntekter har økt fra 2024 til 2025.

Rammetilskudd: Rammetilskuddet ble på 97,2 mill. kr., det er 2,1 mill. kr. høyere enn 2024 og 1,6 mill. kr. lavere enn opprinnelig budsjett. Økningen i frie inntekter fra år 2024 til år 2025 var på 4,2 % og sammenlignet med 2024 var økningen på 3,7 %. I prognosemodellen fra KS som beregner rammetilskudd for året som kommer var innbyggertallet for høyt. Nedgangen i antall innbyggere ble høyere enn prognosen og dermed ble utbetaling av rammetilskudd mindre enn forventet. I revidert statsbudsjett ønsket regjeringen å styrke økonomien til kommunene med ekstra midler for å møte utfordringene som økte pensjons- og demografikostnader. For Grane kommune utgjorde ekstra bevilgning fra revidert statsbudsjett på kr. 900 000,-.

Kommunen mottok skjønnsmidler på kr. 1 970 000,- i 2025 til interkommunalt planarbeid som er et prosjekt som kjøres av RKK hvor flere kommuner er med.

Andre driftsinntekter: Tilskudd fra IMDI for bosetting av ukrainske flyktninger er på 10,3 mill. kr. Hele tilskuddet har gått inn i driftsregnskapet og blitt fordelt på 3 enheter. Fordelingen er som følgende: Flyktningtjenesten 6,9 mill. kr. NAV Vefsna 2,5 mill. kr. og Voksenopplæring norsk tilskudd kr. 931 900,-. Tilskudd til ulike prosjekter utgjør 9 mill. kr. og av dette er 2,4 mill. kr. avsatt på bundne driftsfond for disse prosjektene går over flere år.

Kommunale avgifter utgjør 9,6 mill. kr. og husleieinntekter er på 5,2 mill. kr.

Netto konsesjonskraft inntekt år 2025 var kr. 2 249 901,- og i år 2024 var den kr. 1 658 754,-.

Finansområdet: Finansområdet viser et lite negativt avvik mellom revidert budsjett og regnskap på kr. 74 000,-. Renteutgifter ble høyere enn budsjettet med kr. 379 000,- mens utbytte fra HK ble kr. 390 000,- mer enn budsjettet. Utbytte fra Helgeland Kraft AS var i 2025 kr. 2 372 832,- og er en nedgang fra år 2024 hvor utbytte var kr. 3 001 152,-.

Beregning av minimumsavdrag i henhold til kommuneloven § 14-18 viser at vi har betalt tilstrekkelig med avdrag.

Lønnsoppgjøret: I budsjettet for 2025 ble lønn etter lønnsoppgjør 2024 lagt inn på det enkelte ansvarsområdet. I tillegg ble det satt av en lønnpott på 3,5 mill. kr. som ble fordelt i juli 2025 etter lønnsoppgjøret var i havn. Dette skulle ta høyde for en lønnsøkning på 4 % og er til dekning av lønnsøkningen fra 01.05.25 og ut året. Årslønnsvekst i KS-området fra 2024 til 2025 ble 4,6 %.

Samlet budsjettavvik og årsoppgjørdisposisjoner: Etter styrkninger og avslutningsdisposisjoner ble bruk av disposisjonsfond redusert/strøket med kr. 3 500 082,- som igjen fører til økt saldo på fondet pr. 31.12.25. Viser til bevilgningsoversikt samlet budsjettavvik § 5-9 som er satt opp i henhold til forskrift og viser årsaken til strykning av bruk av disposisjonsfond. Etter styrkingen er beholdningen på fondet pr. 31.12.25 på 22,8 mill. kr.

Forklaring til vesentlige budsjettavvik

Ifølge kravene til årsberetning skal det redegjøres for beløpsmessige budsjettavvik. I tillegg stilles det krav om å redegjøre for eventuelle vesentlige brudd med kommunestyrets premisser for hva bevilgningene skal kunne brukes til. Dette omtales under kap. 2.0.

Økonomisk oversikt – Drift med kommentarer av vesentlige budsjettavvik

Regnskap		Regnskap 2025	Budsjett 2025 Regulert	Budsjett 2025 Vedtatt KS des. 2024	Avvik i hele tusen	Regnskap 2024
9	Sum driftsinntekter	-235 463 505	-217 223 631	-216 147 047	-18 240	232 212 575
15	Sum driftsutgifter	*228 569 751	*213 013 277	*205 682 402	15 556	*233 258 036
22	Finansinntekter	-6 921 605	-6 617 725	-6 617 725	-304	-8 562 762
22	Finansutgifter	15 291 807	14 914 000	14 914 000	378	15 362 529
31	Netto avsetninger	-1 476 448	-4 085 921	-2 168 370	-2 610	-7 845 231
	Mindre-/merforbruk	0	0	0	0	0

*eksl. avskrivninger

Driftsinntekter 2025

Kommunens driftsinntekter pr. innbygger – 2025:

166 401 kroner

Kommunens brutto driftsinntekter i 2025 ble 18 mill. kr. høyere enn regulert budsjett.

De største avvikene forklares slik:

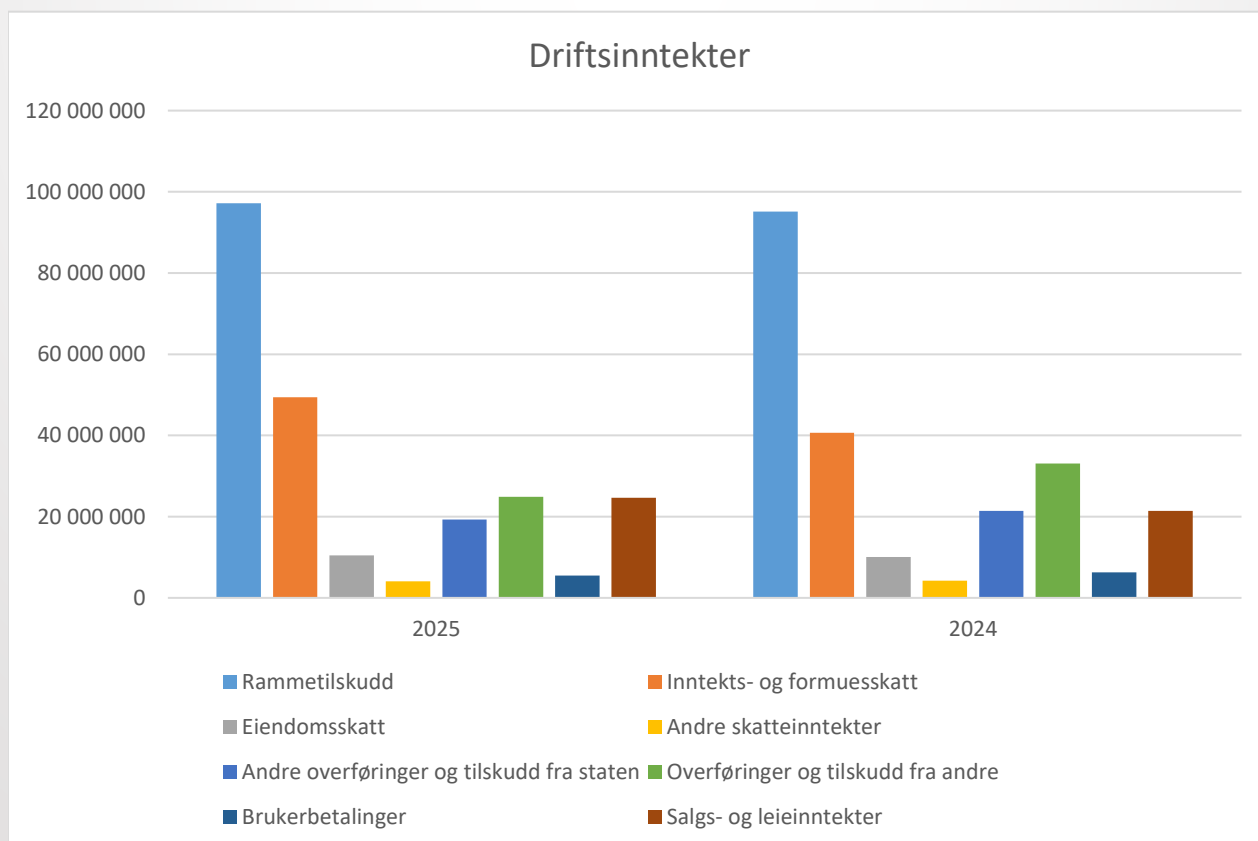
Frie inntekter (rammetilskudd og skatteinntekter): Frie inntekter netto har et positivt avvik på 3 mill. kr. sammenlignet med revidert budsjett.

Overføringer fra staten: Det positive aviket i denne posten utgjør 2,3 mill. kr. og gjelder mer tilskudd på prosjekter enn budsjettet.

Sykepengerefusjon: Med litt økt sykefravær og svangerskapspermisjoner ble refusjon 1,1 mill. kr. høyere enn budsjettet.

Momskompensasjon kommer både på inntektssiden og utgiftssiden og utgjør 7 mill. kr. og er ikke budsjettet.

Overføringer fra fylkeskommune viser et positivt avvik på 1,3 mill. kr. og dette skyldes blant annet tilskudd vedrørende omstillingsprosjektet og tilskudd til «ung inkludering – alle med».

Tabell viser ulike typer driftsinntekter for år 2025 og år 2024.

Driftsutgifter 2025

Kommunens driftsutgifter pr. innbygger – 2025:

173 950 kroner

Kommunens brutto driftsutgifter (ekskl. avskrivning) i 2025 ble 15,5 mill. kr høyere enn regulert budsjett.

De største avvikene forklares slik:

Lønnsutgifter: Lønnsutgifter viser et forbruk som er 2,7 mill. kr. lavere enn det regulerte budsjettet. Korrigerer vi for merinntekt på refusjon sykelønn (1,1 mill. kr.) blir det et mindreforbruk på 3,8 mill. kr. Hovedgrunnen til dette mindreforbruket er noen stillinger som sto vakante etter at arbeidsforhold ble frivillig avsluttet. Dette medførte igjen til økning i kjøp av tjenester fra private som viser et merforbruk på 3,4 mill. kr.

Kjøp av varer og tjenester: Sum utgifter er på 64,7 mill. kr. mens regulert budsjett er på 51,7 mill. kr. Dette avviket består av mange elementer med ulik beløpsstørrelse.

Strømutgifter ble totalt i 2025 kr. 3 233 420,- og dette er kr. 423 000,- mer enn budsjettet.

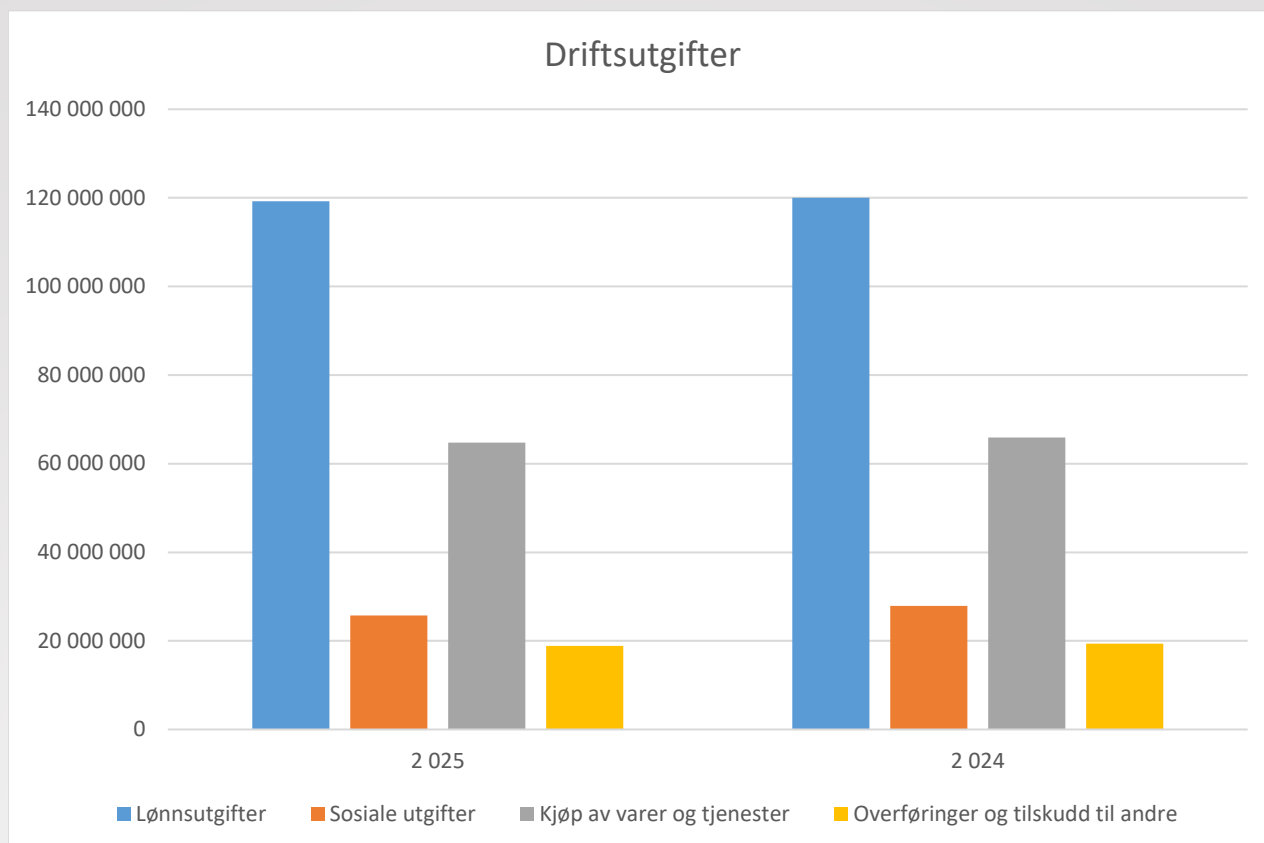
Lisenser, gebyrer og andre avgifter øker i takt med digitaliseringsprosessen vi er inne i og utgjør 2,2 mill. kr. mer enn revidert budsjett.

Det største avviket har vi på kjøp fra andre kommuner. Totale utgifter utgjør 12,2 mill. kr. og revidert budsjett viser 7,6 mill. kr. Avviket på 4,6 mill. kr. skyldes i hovedsak brannvern som ble budsjettet som vanlig med lønnsutgifter og andre utgifter mens fra 01.01.25 inngikk Grane kommune et vertskommunesamarbeid med Vefsn kommune og alle utgifter er ført på kjøp fra andre kommuner. Barnevern som også går på kjøp fra andre kommuner utgjør et merforbruk på 2 mill. kr. og skyldes ekstraordinære barnevernstiltak.

Som tidligere nevnt ligger det et merforbruk på 3,4 mill. kr. når det gjelder kjøp av tjenester fra private. Dette merforbruket skyldes blant annet behov for å kjøpe tjeneste til spesialundervisning på skolen. I tillegg har vi vært nødt til å kjøpe legevikartjenester etter at en fast ansatt lege sa opp tidlig i året.

Overføringer og tilskudd til andre: Ekstra regning fra NAV Vefsna på kr. 850 000,- skyldes tidligere års kvalifiseringsstønader som har blitt belastet feil kommune utgjør merforbruket i administrativt tilskudd.

Momskompensasjon kommer både på inntektssiden og utgiftssiden og utgjør 6,9 mill. kr. og er ikke budsjettet.

Tabell viser ulike typer driftsutgifter for år 2025 og år 2024.

Tabellen nedenfor viser utviklingen av mindreforbruk de siste årene:

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Mindreforbruk (overskudd)	3 086 803	8 364 892	5 490 466	722 791	1 509 137	
Strykning av bruk av disp.fond						3 500 082

Ihht. ny kommunelov, gjeldende fra 01.01.2021, er strykninger og avslutningsdisposisjoner foretatt.

Budsjettgjennomføringen

Budsjettgjennomføringen omhandler i hvilken grad de politiske vedtatte budsjetttrammer (netto) er overholdt. Det skal utarbeides tertialvise økonomirapporter fra hvert ansvarsområde hvor avvik kommenteres og tiltak settes inn bl.a. i form av budsjettreguleringer. Tertialrapportene pr. 30.04. og 31.08. behandles av formannskapet og kommunestyret. Tabellen under viser en sammenstilling av sum utgifter og inntekter, og avviket mellom (regulert) budsjett og regnskap for virksomhetsområdene (jfr. bevilgningsoversikt drift)

Budsjettavvikene er kommentert utfra styringsrapport fra Framsikt og driftsregnskap fra Visma som viser alle inntekter og utgifter pr. rammeområde. Avvikene er ikke kommentert utfra bevilgningsoversikt § 5-4 2. ledd som viser netto bevilgning pr. område uten bruk/avsetning til fond og overføringsinntekter fra staten.

Oversikt over resultatene 2025 områdevis:

Virksomhetsområde		Regnskap 2025	Budsjett 2025 Regulert	Budsjett 2025 Vedtatt KS des. 2024	Avvik i hele tusen	%	Regnskap 2024
0	Politiske styringsorgan	8 340 030	10 110 615	10 107 411	-1 770	-21	8 944 706
1	Sentraladministrasjon	17 665 637	18 253 711	17 362 961	-588	-3	19 044 396
2	Oppvekst - Kultur	46 637 981	45 268 943	43 869 783	1 369	3	42 040 746
4	Teknisk - Næring	37 751 333	37 134 000	38 289 311	617	2	38 154 332
5	Helse - Omsorg	50 167 316	51 343 813	50 003 388	-1 176	-2	47 968 158
6	NAV	2 202 790	1 488 000	3 488 000	715	48	2 070 901
8	Finans	-163 321 843	-163 599 082	-161 120 854	277	-2	-157 601 917
9	Pensjon	556 756	0	0	557	0	-621 323

I årsmeldingen vil kommunalsjefene kommentere mer detaljert rundt sine ulike virksomhetsområder.

Her vil vesentlige avvik kommenteres pr. virksomhetsområde:

0. Politisk styringsorgan

Viser et mindreforbruk på kr. 1 770 000,- og hovedgrunnen til dette er tilbakeføring av overføring til investering vedr. en tjenestekjøpsavtale på Laksvollen. Kr. 1 360 000,- var ikke vedtatt i revidert budsjett som overføring til investering og derfor kunne ikke denne føringen gjøres. Får ingen praktisk betydning annet enn at i 2026 kommer det egen budsjettsak på hvordan udekket avvik i investeringsregnskapet 2025 skal dekkes inn.

1. Sentraladministrasjon

Viser et mindreforbruk på kr. 588 000,-. Besparelser og nedtrekk i utgifter i løpet av året har tilfalt kommunedirektørens ansvar og ga et mindreforbruk på 1,2 mill. kr. IT-avdelingen fikk innkjøpsstopp fra høsten 2025 og dette minsket merforbruket som endte på kr. 750 000,-.

2. Oppvekst - Kultur

Netto merforbruk i Oppvekst og Kultur er på 1,4 mill. kr. Flere ansvar under OK går med mindreforbruk mens 3 enheter; GBU, barnehagen og barnevern utgjør til sammen et merforbruk på 3,6 mill. kr.

Skolen har hatt behov for å kjøpe en tjeneste fra Frikult som er blitt delvis refundert fra Vefsn kommune. Dette var ikke tatt høyde for i revidert budsjett og derfor et merforbruk på GBU på 1 mill. kr.

Antall barn i barnehagen økte tidlig på året og det ble behov for økt bemanning utover det som var lagt inn i stillingsbudsjettet. Merforbruk i barnehagen ble derfor kr. 440 000,- og tillegg reduserte foreldrebetalingen fra 1. august på kr. 260 000,-.

Nødvendige barnevernstiltak og for lite budsjetterte driftsutgifter i 2025 er grunnen til merforbruk på 2 mill. kr. i vertskommunesamarbeidet vi har med Vefsn kommune; Indre Helgeland Barnevernstjeneste.

Ansvar 6400 Flyktningtjenesten har et mindreforbruk på 1,1 mill. kr. Dette skyldes bosetting av flyktninger i 2025 som det ikke i budsjettet var tatt høyde for.

Kulturenheten og Frivillighetssentral har et mindreforbruk på 1 mill. kr. og dette er i hovedsak prosjektmidler på tiltak som er kommet på plass med bruk av ordinær bemanning i avdelingen.

4. Teknisk - Næring

Det er mange enheter og ansvar som ligger under TN og de med størst avvik som gir til sammen netto merforbruk på kr. 617 000,- er:

Andre næringsformål gjelder veterinærutgifter som var for lavt budsjettert med kr. 364 000,-.

Skole- og barnehagebygg og andre bygg har økt strømutfgifter og behov for vedlikehold som utgjør kr. 900 000,- mer enn budsjettert.

VAR-området har et netto merforbruk på kr. 695 000,- som i hovedsak skyldes nytt vannfilter og økte kalkulatoriske renter.

Kommunale veger har hatt et økt behov for vedlikehold og dette gir et avvik på kr. 406 000,-.

Første år med avtalen om brannvern med Vefsn kommune ga dette et avvik mellom budsjett og regnskap med kr. 345 000,-.

En del enheter har mindreforbruk som blant annet; Renhold med kr. 254 000,-, teknisk utedrift kr. 176 000,-, park og lekeplasser kr. 252 000,-, biler og utstyr kr. 414 000,-. Det ble på høsten innført innkjøpsstopp og dermed klarte avdelingen hente inn en god del av merforbruket totalt. Det største positive avviket skyldes motposten til kalkulatoriske renter på VAR-området som føres på administrasjon Teknisk og Næring og utgjør et mindreforbruk på 1,1 mill. kr.

5. Helse - Omsorg

Netto mindreforbruk på rammeområde HO er i 2025 på 1,2 mill. kr. Høsten 2025 ble det behov for en budsjettregulering på 2 mill.kr til dette området som ble finansiert med bruk av disposisjonsfond. Med god økonomistyring på slutten av året ble det ikke behov for hele denne regulering.

Hovedårsaken til mindreforbruket er en ansatt mindre enn budsjettert i administrasjonen nesten hele året. Det største merforbruket er i Miljøterapitjenesten med kr. 988 000,- og dette oppsto helt fra starten av året da det ble økt behov for bemanning i tjenesten.

6. NAV

Grunnen til merforbruk er en ekstra regning fra NAV Vefsna vedrørende Kvalifiseringsstønad til noen av våre innbyggere fra flere år tilbake i tid. Leder på NAV Vefsna forklarte at disse utbetalingene har blitt ført på feil kommune.

8. Finans

Netto mindreforbruk er på 2,2 mill. kr. og skyldes i hovedsak mer utbetalt utbytte fra Helgeland Kraft AS enn budsjettert. Vi fikk i utbytte 3 mill. kr. og budsjettet var på 1,5 mill. kr.

9. Pensjon

Premieavviket (differansen mellom pensjonskostnaden og innbetalt pensjon) ble litt høyere enn budsjettert og ga derfor et merforbruk på kr. 557 000,-.

Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet er avlagt i henhold til Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner § 4-1, § 4-5 og § 4-6. Etter at avslutningsdisposisjoner er foretatt blir det et udekket beløp på 4,1 mill. kr. i investeringsregnskapet. Dette oppstår på grunn av økte investeringsutgifter på slutten av året som ikke kan dekkes av bruk av lån i 2025. Budsjettert bruk av lån må legges til grunn i årsavslutningen og dermed ble mer ført som ubrukte lånemidler. Disse ubrukte lånemidlene vil bli tildelt udekket beløp i egen budsjettreguleringssak i 2026.

Avvik i investeringsregnskapet: Sum brutto investeringsutgifter. Inntektene knyttet til investeringer er ikke tatt med. Det er kun vesentlige avvik som kommenteres. Jfr. bevilgningsoversikt investering § 5-5 2. ledd.

Investering		Regnskap	Budsjett reg.	
Prosjekt:		2025	2025	Avvik
2490/4025	Trixie bygg	4 374 765	4 700 000	-325 235
4100/4819	Avløp-pumpestasjon	510 000	1 500 000	-990 000
450074816	Brannbil	7 936 267	6 875 000	1 061 267
4206/4817	Brannstasjon forprosjekt	0	625 000	-625 000
9403/4403	Tannklinikk	186 192	186 100	92
9415/4419	Innkjøp velferdsteknologi HO	128 437	128 750	-313
9420/4438	GBU reduksjon strømforbruk	262 816	875 000	-612 184
9420/4429	GBU skolegård	1 794 009	1 500 000	294 009
9440/4440	Grane kirke	2 538 485	2 750 000	-211 515
9504/4511	Bru over Vefsna på Stormovegen	11 467 971	5 125 000	6 342 971
9602/4820	Trofors vannverk bygg	525 919	700 000	-174 081
9700/4708	Tjenestebiler	449 000	450 000	-1 000
4210/4210	Takstutgifter på salg av bolig	66 638	66 250	388
9802/4802	Aktivitetspark Stormoen	66 520	312 500	-245 980
9806/4806	Laksvollen Næringsområde	38 079 476	33 629 750	4 449 726
	SUM INVESTERINGER	68 386 495	59 423 350	8 963 145

Avviket (sum merforbruk) er på 8,9 mill. kr. og viser totale investeringsutgifter uten fratrekk av investeringsinntekter.

Prosjekt 4816 Brannbil har et avvik på 1 mill. kr. og dette skyldes at bevilgningen fra år 2024 på første akontobetaling ikke ble gjennomført det året og ikke flyttet til 2025. I investeringsbudsjettet for 2024 var det bevilget kr. 1 875 000,- slik at totalprisen på brannbilen ble lavere enn budsjettert i 2024 og 2025.

Prosjekt 4511 Bru over Vefsna har et avvik på 6,3 mill. kr. Høsten 2025 var det en forventning at over halvparten av prosjektet vil komme på starten av år 2026. Slik ble det ikke og nesten alle investeringsutgiftene kom med i 2025 og prosjektet vil bli budsjettregulert i 2026.

Prosjekt 4806 Laksvollen Næringsområde har et avvik på 4,4 mill. kr. Etter budsjettreguleringen på høsten kom mer av utgiftene på prosjektet på 2025 enn forventet. Etter at inntekter, bruk av fond og tilskudd på til sammen 19,5 mill. kr. blir netto investeringsutgift år 2025 18,5 mill. kr.

Finansielle måltall

Årsberetningen skal redegjøre for forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid. Rapportering tilbake på de finansielle måltallene blir derfor en sentral del av årsberetningen.

Måloppnåelse finans

Tabellen viser beløp hele tusen.

	Måltall	R 2025	R 2024	R 2023	R 2022
Driftsinntekter		235 464	232 212	222 596	202 139
Netto driftsresultat		-1 466	-7 845	-12 550	5 217
Netto dr.res i % av driftsinntekt	2,0		-3,4	-5,6	2,6
Nytt måltall for NDR vedtatt år 2025	1,75	-0,6			
Disposisjonsfond		22 802	29 262	36 826	36 924
Disposisjonsfond i % av driftsinntekt	8,0		12,6	16,5	18,3
Nytt måltall for disp.fond vedtatt år 2025	10,0	9,7*			
Netto lånegjeld		181 089	144 426	150 805	150 136
Gjeldsgrad ikke vedtatt endring av måltall	75,0	76,9	62,2	67,7	74,3

*Hvis pensjonsfond holdes utenfor kr. 5 900 658,- blir % vis av driftsinntektene 7,2 %.

Lånegjeld

Gjeldsbelastning og konsekvensene ved låneopptak har stor betydning for driften og er svært viktig for den økonomiske styringen i nesten alle norske kommuner. Det bør derfor knyttes noen indikatorer til finansieringsstruktur og rente- og avdragsbelastning. Netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter sier oss hvor mye av kommunens langsiktige gjeld som skal betjenes av kommunens ordinære driftsinntekter. Det finnes flere indikatorer og nøkkeltall. Et viktig poeng med nøkkeltall knyttet til finansiering er at kommunen ønsker å begrense hvor stor andel av inntektene som går til å betjene gjeld.

Kommunens langsiktige gjeld har gått opp fra 150 mill. kr. i 2022 til 181 mill. kr. i 2025 (ekskl. videreutlån). Økningen skyldes økte låneopptak i disse årene grunnet blant annet bru over Auster Vefsna, kjøp av brannbil, etablering på Laksvollen, kjøp av gamle Trixie. Grane kommune har inngått leieavtaler med næringsaktørene på Laksvollen som vil gi inntekt som går mot økningen av finansutgifter i forbindelse med låneopptak til investeringer på området. Totalt innbetalte låneavdrag (ekskl. videreutlån) i 2025 er på 8,3 mill. kr. og renteutgifter (ekskl. videreutlån) på 5,4 mill. kr. Sammenlignet med år 2024 var avdrag 8,4 mill. kr. og renteutgifter 5,5 mill. kr.

Ubrukte lånemidler ble brukt i 2025 for å finansiere deler av investeringsprosjektene. Etter låneopptaket i 2025 på 45 mill. kr. økte ubrukte lånemidler netto med 15,6 mill. kr. og saldo pr. 31.12.25 er på 21,8 mill. kr.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat ses gjennomgående på som det viktigste måltallet for kommunal økonomi. Netto driftsresultat som resultatmål viser hvor mye av driftsinntektene som er disponible til avsetninger eller finansiering av investeringer. Tallet må ses på over flere år. Pr. i dag er resultatgrad det eneste nøkkeltallet hvor det er gitt sentrale føringer. Teknisk beregningsutvalg (TBU) har gitt anbefalinger at tallet bør være 1,75 %. Grane kommunes resultatgrad i 2025 er -0,6 og er langt unna anbefalingene. Det blir viktig framover å bedre resultatgraden så nært som mulig 1,75 % og da når vi det nye vedtatte måltallet. Det jobbes over hele organisasjonen med å se på mulige innsparingstiltak og det blir en nødvendig prosess framover mot å legge et budsjett for 2027 med positivt netto driftsresultat. Resultatgraden må bedres for at vi skal kunne foreta gode og nødvendige investeringer i framtiden.

Disposisjonsfond

Kommunen bør ha tilstrekkelig buffer til å håndtere midlertidige og uventede fall i inntekter eller økte utgifter. Nivået på kommunens tjenestetilbud skal kunne videreføres uten å bli påvirket av slike midlertidige svingninger. Nivået på kommunens buffer må avspeile kommunens eksponering for risiko. Nytt vedtatt finansielle måltall i Grane kommune er at vi skal ha et disposisjonsfond som er på minst 10 % av driftsinntektene. Dette målet har i mange år vært innenfor men i år 2025 har bruk av disposisjonsfond vært nødvendig og vi har derfor et måltall på 9,7 %. Fondet utgjør pr. 31.12.25: 22,8 mill. kr.

Likviditet og arbeidskapital

Arbeidskapitalen og langsiktig gjeld angir henholdsvis kommunenes likvide stilling og gjeldsbelastning. Arbeidskapitalen omfatter bankinnskudd, verdipapirer og fordringer på stat, andre kommuner og private, men fratrasket kassakredittlån, sertifikatlån og leverandørgjeld.

Kommunen må ha en likviditetsbeholdning av en viss størrelse siden inn- og utbetalinger ikke kommer til samme tid. Ved å korrigere arbeidskapitalen for forhold som bundne fond og ubrukte lånemidler får vi arbeidskapitalens driftsdel. Arbeidskapitalens driftsdel viser kommunens grunnlikviditet - den delen av omløpsmidlene som ikke er gjeld eller på annen måte knyttet til bestemte formål.

Sammen med langsiktig lånegjeld uttrykker arbeidskapitalen kommunenes finansielle handlefrihet. Utviklingen i arbeidskapital er skapt av frigjorte midler med fradrag for det som er brukt til investeringer. Utviklingen i langsiktig gjeld bestemmes av forholdet mellom nye låneopptak og avdrag på tidligere opptatte lån og viser kommunens gjeldsbelastning.

Sum omløpsmidler (OM)

- Fond (eksl. disposisjonsfond)
- Ubrukte midler eksterne lån (U. Lån)
- Kortsiktig gjeld (KG) :
- = Arbeidskapitalens driftsdel (AK drift)

Tabellen nedenfor viser utviklingen av arbeidskapitalens driftsdel og i prosent av totale driftsinntekter.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Endr OM	-35 051 152	3 369 495	8 798 707	4 462 950	-7 126 305	-5 366 726
Endr KG	6 533 897	4 661 323	2 717 936	-14 015 711	-231 980	-1 287 007
Endr. AK	-28 517 254	8 030 818	11 516 643	-9 552 761	-7 358 285	-6 653 733
% AK drift	-15,41	4,12	5,97	-4,29	-3,17	-2,83

Arbeidskapital i % av driftsinntekter er økt med 0,34 % fra 2024 til 2025.

Det er positivt at endringen viser en økning men viser samtidig at kommunens utgifter er høyere enn inntektene. Målet må være ha få en positiv arbeidskapital som er en indikator på kommunens likviditetsutvikling framover i tid.

Fondsavsetninger

Tabellen nedenfor viser utviklingen i de ulike typene fond kommunen har avsatt:

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Bundne kapitalfond	3 564 974	514 310	2 049 943	2 876 875	2 481 192	600 133
Ubundne kapitalfond	483 353	487 045	540 737	548 487	1 636 951	1 136 951
Bundne driftsfond	39 033 666	34 144 338	36 996 195	24 237 174	23 925 609	14 644 012
Disposisjonsfond	24 671 852	36 109 492	36 924 390	36 826 038	29 262 372	22 802 520
Totalt	67 753 845	71 255 185	76 511 265	64 488 574	57 306 124	39 183 616

Nedgang i fondene er fra år 2022 til 2025 er på 37 mill. kr. Nedgangen i bundne driftsfond skyldes i hovedsak utbetaling fra Vefsnafondet. Nedgangen i disposisjonsfond skyldes ulike behov for å finansiere ekstraordinære utgifter, premieavvik og kjøp av Trixie. Med svake resultater de siste årene har ikke fondet blitt tilført mye midler så det blir viktig å få snudd denne trenden framover.

Samfunn og økonomiske utfordringer

Kommunens økonomi bestemmes i hovedsak av statlige overføringer knyttet til folketall og befolkningssammensetning. Dette har gitt oss store utfordringer de senere år knyttet til å tilpasse utgiftssiden i forhold til inntektene.

Grane kommune har et stadig press på økonomien som må vies stor oppmerksomhet. Investeringer i forbindelse med bygging av ny E6 og etablering av næringsområdet Laksvollen, ny bru, brannstasjon, brannbil og påkostninger skole, barnehage, vann og avløp m.m. vil de neste årene by på store utfordringer. Vi må tilpasse driften i forhold til nødvendige låneopptak og påfølgende renter og avdrag. I tillegg er det større krav og forventninger til kommunale tjenester. Grane kommune fikk ikke satt av midler etter regnskapet år 2025 slik at de økonomiske reserver øker og blir stabile. Økonomiske reserver er viktig for å kunne håndtere svingninger i behov og endringer som vil skje bl.a. ved demografiutviklingen, kostnader, inntekter og lignende. Når kapitalkostnadene på lån løper for fullt er det viktig at kommunen har tilpasset driftsutgifter på et nivå som vil føre til at vi beholder et netto driftsresultat som er over det som er anbefalt og i henhold til vedtatte finansielle måltall på 1,75 %.

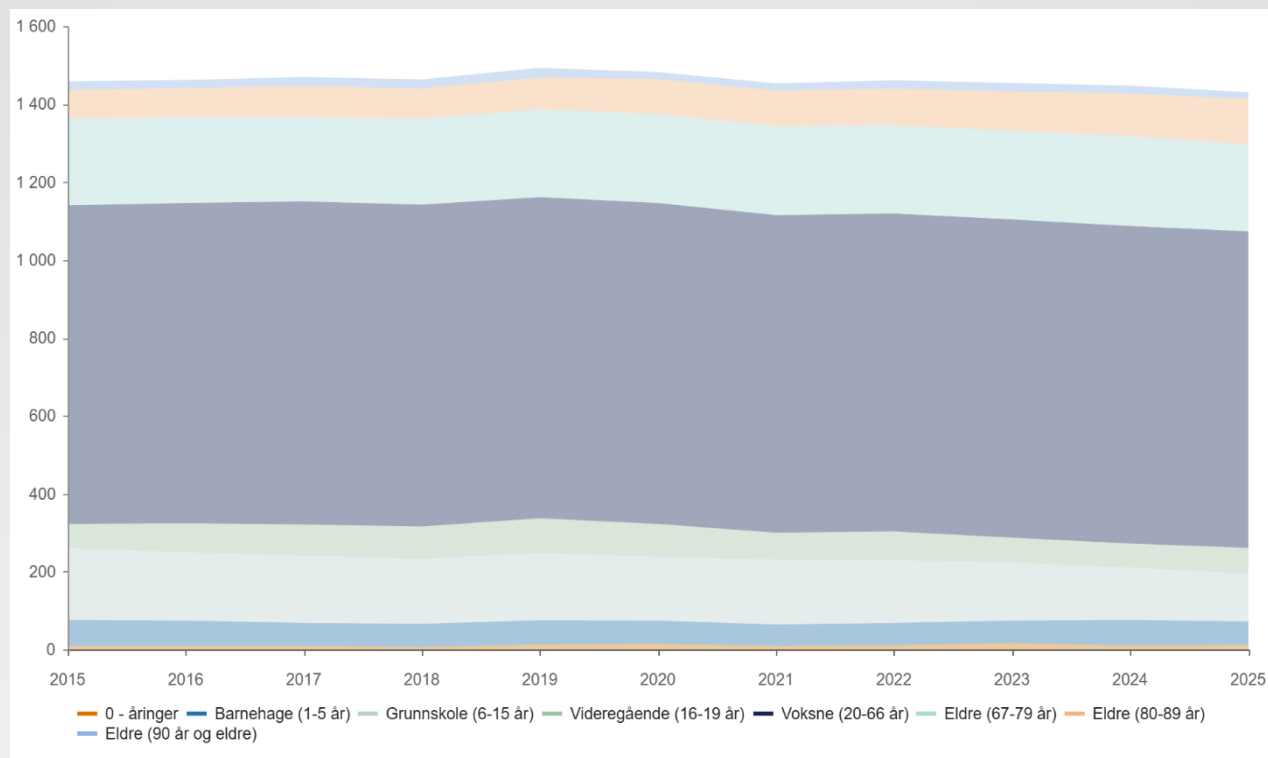
Befolkningsutvikling

Befolkningsutviklingen er av stor betydning for en kommunes økonomi. Med utgangspunkt i innbyggerne, og deres behov, skal infrastrukturen utvikles og tjenestetilbudet dimensjoneres, samtidig som kommunens faktiske inntekter er knyttet til innbyggerne gjennom inntektssystemets kriterier og skatteevnen til de samme innbyggerne. Tabellen fra SSB viser at folketallet har gått ned fra 2019 til 2025 med 15 innbyggere.

Grane	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Innbyggere	1482	1453	1461	1454	1447	1430	1415

Sammensetningen av innbyggerne påvirker rammetilskuddet. Hvis antall barn i aldersgruppen 6-15 år (grunnskolealder) endres, vil dette påvirke kommunens inntekter gjennom inntektssystemet i betydelig grad. Det samme vil gjelde hvis antall eldre endres fordi disse to gruppene er sterkt vektlagt gjennom utgiftsfordelingen i inntektssystemet. Utviklingen er økt antall i gruppen eldre i forhold til barn og dette vil ha stor betydning for utviklingen av tjenestetilbudet i vår kommune.

Oversikt over sammensetningen av innbyggerne i Grane kommune pr. 31.12.25:

Måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen

Her skal det gis opplysninger om utviklingen i tjenester og hvordan utviklingen har vært i forhold til måltall i årsbudsjettet. Etter kommuneloven skal årsbudsjettet vise kommunestyrets prioriteringer, bevilgninger og de målene og premisser som budsjettet bygger på. Budsjettpremisser skal være politikernes premisser for hva administrasjonen skal oppnå for de rammene/bevilgningene de har fått på et område. De skal være så tydelige og objektive at det er mulig å måle i hvor stor grad budsjettpremissene er oppfylt og kommunedirektøren skal i årsberetningen gi dekkende opplysninger om eventuelle avvik.

Budsjettpremisser for år 2025 ble vedtatt i kommunestyret den 11.12.24. Grane kommune bygger økonomiplan 2025-2028 og årsbudsjett 2025 på følgende budsjettpremisser:

- **Utnytte restarbeidsevne til de sykemeldte enda bedre.**

Grane kommune har i noen grad lyktes med å utnytte restarbeidsevnen til de sykemeldte bedre. Blant annet har implementeringen av plakat «Oppfølging av sykefravær Grane kommune» som beskriver arbeidstakers ansvar og arbeidsgivers ansvar bidratt.

- **Skolefrokost i samarbeid med kjøkken på Helsetunet.**

Skolen kjøper pr. i dag brød fra Helsetunet. Det er merkantil som bestiller varer, og barneveiledere/assistenter på Vegset/Stormoen som lager til frokost hver dag.

- **Se på muligheten til økt inntekt i kommunen f.eks. vind- og vannkraft.**

Helgeland kraft har i 2025 vurdert mulighetsrommet for en utbygging i Vefsnavassdraget innen vassdragsvernets rammer.

Kommunen er også kjent med at en aktør vurderer et vindkraftprosjekt, men har ikke mottatt formell henvendelse om prosjektet.

- **Det må legges til rette for at frivillig sektor kan bidra i større grad, f.eks. drift av demenskor.**

Grane kommune har brukt frivilligsentralen aktivt som kommunens fag- og ressurscenter for frivillighet, og som en brobygger mellom lag og foreninger og kommunale tjenester.

Vi har etablert et frivillighetsforum ved frivilligsentralen for å skape en jevnlig møteplass hvor frivillige og frivillige organisasjoner kan møte administrativ ledelse.

Kommunen har også stilt kommunale bygg og lokaler gratis eller til en lav kostnad til disposisjon for frivillig aktivitet.

Noen eksempler på oppdrag utført av frivillige er ukentlige trivselstiltak for beboere i sykehjem og omsorgsboliger, ledsagertjeneste ved pasientreiser og våketjeneste for å avlaste pårørende og lindre ensomhet ved livets slutt.

Vi har også frivillige som bistår hjemmeboende eldre og syke med besøkstjeneste, vedbæring, plenklipping og andre praktiske ting i hjemmet når de ikke lenger er i stand til å utføre slike oppgaver selv.

Frivillige bidrar også i arrangementer og aktiviteter for barn og unge, samt i integreringsarbeidet med flyktninger.

Et viktig prinsipp i arbeidet med frivillighet er å unngå å «stjele» frivillige fra organisasjonene til å utføre lovpålagte kommunale oppgaver. I stedet skal frivilligheten være et supplement til det offentlige tilbudet.

- **12 pasienter inn i “Digital hjemmeoppfølging”.**

Grane kommune har ikke lyktes med å få 12 pasienter inn i Digital hjemmeoppfølging. Kommunen er nå i full gang med å få bygd ut bredbånd i Svenningdalen og etter hvert strekningen Trofors-Nygårdskrysset for å bl.a. tilrettelegge for at Digital hjemmeoppfølging i stadig større grad kan tas i bruk.

- **Når det skal lyses ut ledige stillinger skal dette i hovedsak være heltidsstillinger.**

Grane kommune lyser primært ut faste stillinger som heltidsstillinger. Unntak vil forekomme innen Helse og omsorg, hvor turnusplanlegging i større grad styrer stillingsprosent.

Årsmelding 2025

Kap. 2

Føringer og rammer for drift og utvikling – lokale utviklingstrekk

Befolkning

Folketallet i Grane kommune
4. kvartal 2025

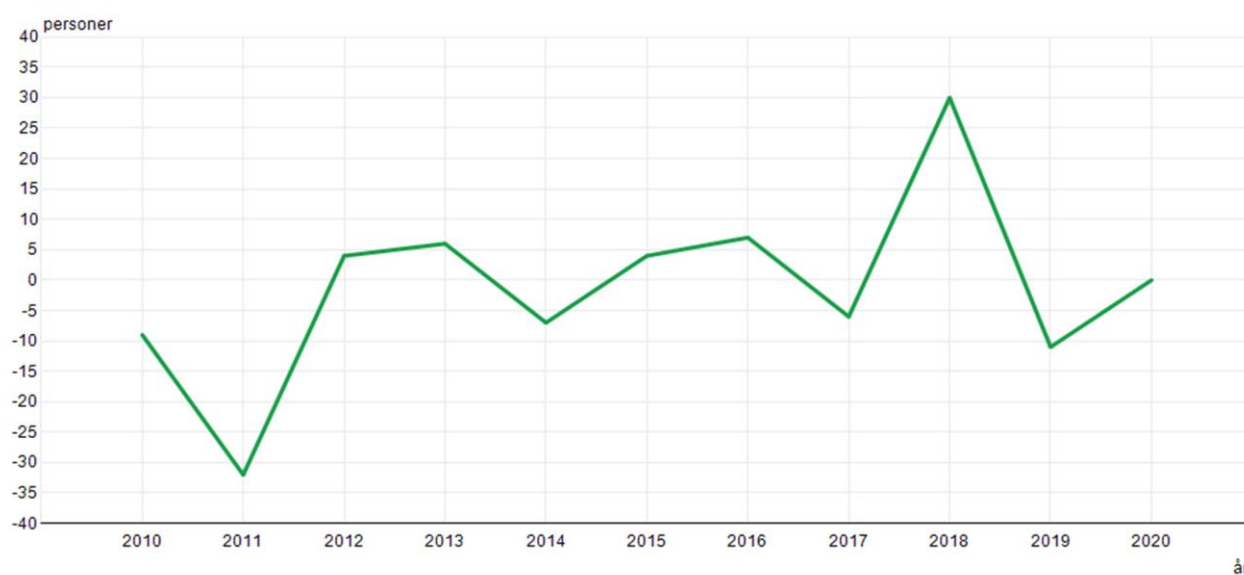
1 415 innbyggere

Folketallet i Grane kommune
4. kvartal 2024

1 430 innbyggere

06913: Befolkning og endringer, etter år. Grane, Folketilvekst.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Forventet utvikling

Befolkning i Grane kommune - 2030

1 444 innbyggere

Befolkning i Grane kommune - 2050

1 416 innbyggere

Aldersfordeling

Befolkning, etter region, kjønn, alder, statistikkvariabel og år

	Kvinner	Menn
0-4 år	24	31
5-9 år	29	28
10-14 år	25	42
15-19 år	40	37
20-24 år	37	42
25-29 år	33	47
30-34 år	37	34
35-39 år	39	39
40-44 år	33	35
45-49 år	36	37
50-54 år	46	38
55-59 år	54	66
60-64 år	51	52
65-69 år	50	61
70-74 år	43	44
75-79 år	31	46
80-84 år	38	26
85-89 år	21	24
90-94 år	6	8
95-99 år	2	2
100 år eller eldre	1	0

Arbeid og utdanning

Inntekt etter skatt for husholdningene

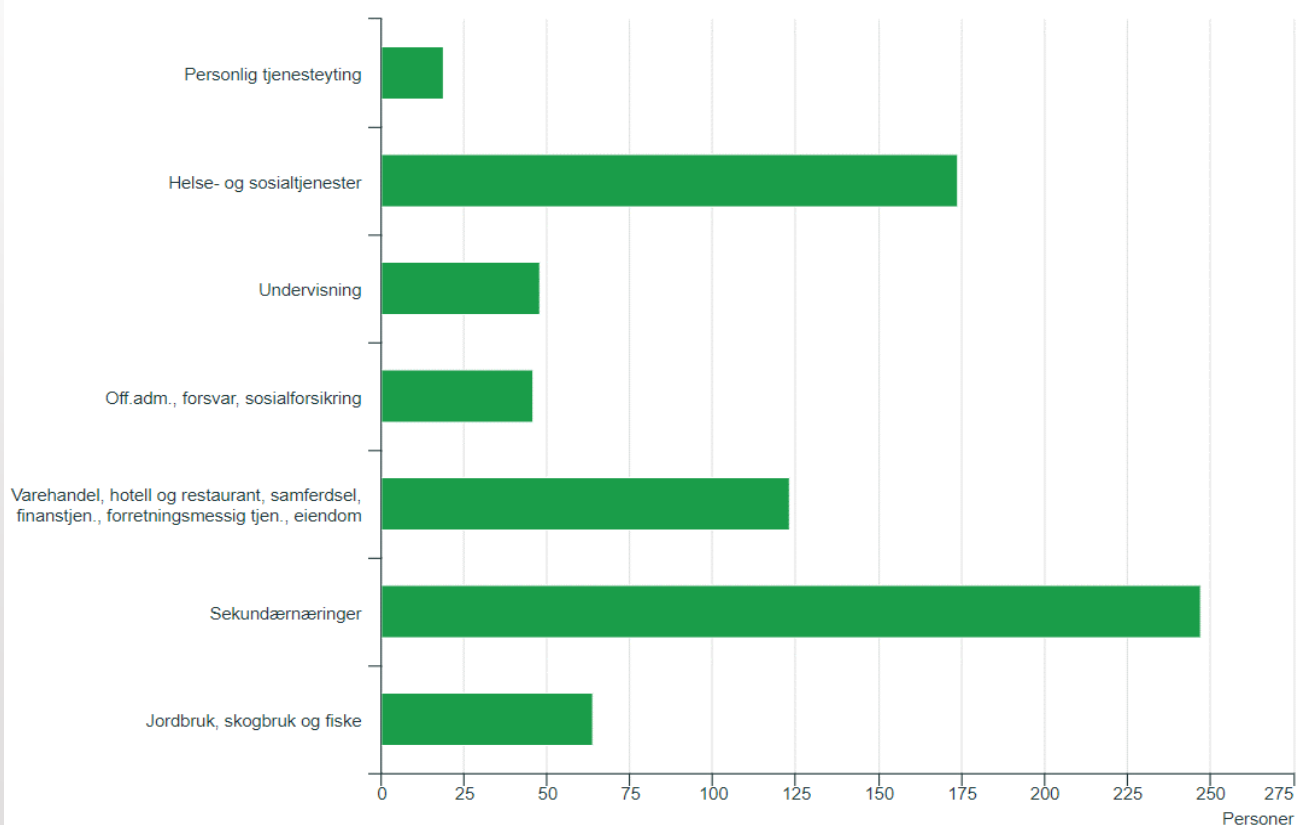
Personer 16 år og over, etter region, nivå, kjønn, statistikkvariabel og år

	Grane
Grunnskolenivå	403
Videregående skolenivå	539
Universitets- og høgskolenivå, kort	202
Universitets- og høgskolenivå, lang	54
Uoppgitt eller ingen fullført utdanning	6

Hva innbyggerne arbeider med?

Sysselsatte per 4. kvartal, etter region, næring (SN2007), statistikkvariabel og år

Grane

Innbyggere som pendler
til jobb i annen kommune
2025

263 personer

Innbyggere som pendler
inn til jobb i kommunen
2025

57 personer

Interkommunalt samarbeid

Grane kommune er med i mange interkommunale samarbeid, noen sammen med kun en annen kommune, andre sammen med mange kommuner. Hovedsakelig drives det interkommunale samarbeidet gjennom vertskommunemodellen.

Bakgrunnen for det interkommunale samarbeidet er:

- Behov for særkompetanse/sårbarhet.
- Uforholdsmessig dyrt å drive tjenestene i egen regi.
- Vanskelig å rekruttere kompetanse i små stillingsandeler.

Viktige fagområder	Deltakerkommuner
Studiesenteret RKK Vefsn – Regionalt kontor og kompetanseutvikling	Grane, Vefsn, Hattfjelldal, Hemnes
PPT – Pedagogisk psykologisk tjeneste	Grane, Hattfjelldal, Vefsn
Barnevern	Vertskommunesamarbeid Grane og Vefsn (Indre Helgeland barneverntjeneste)
NAV	Vertskommunesamarbeid Grane, Hattfjelldal, Vefsn
Innkjøpssamarbeid	Grane, Vefsn, Hattfjelldal
Karriere veiledning	HAG Vekst AS. Grane og Hattfjelldal
Helgeland Museum	Alstahaug, Bindal, Brønnøy, Dønna, Grane, Hattfjelldal, Hemnes, Herøy, Leirfjord, Lurøy, Nesna, Rana, Rødøy, Sømna, Træna, Vefsn, Vega og Vevelstad
Veterinær	Grane og Hattfjelldal (vertskommune)
Legevakt	Grane og Hattfjelldal
Legevaktsformidling (Utføres av Helgelandssykehuset)	Alstahaug, Brønnøy, Dønna, Grane, Hattfjelldal, Herøy, Leirfjord, Nesna, Sømna, Vefsn, Vega og Vevelstad
Krisesenter	Alstahaug, Dønna, Herøy, Leirfjord, Vefsn, Grane, Hattfjelldal og Hemnes
Helgeland interpolitiske råd	Alstahaug, Dønna, Herøy, Leirfjord, Træna, Vefsn, Grane, Brønnøy, Sømna, Vega, Bindal og Vevelstad
Visit Helgeland	Alstahaug, Bindal, Brønnøy, Dønna, Grane, Hattfjelldal, Hemnes, Herøy, Leirfjord, Lurøy, Nesna, Rana, Rødøy, Sømna, Træna, Vefsn, Vega og Vevelstad
GIS - Geografisk informasjonssystemer	Vefsn, Hattfjelldal og Grane
HIUA - Helgeland interkommunalt utvalg for akutt forurensing	Helgelandskommuner
Brannvern	Kjøper Brannsjef av Vefsn kommune
HEVA - Helgeland vann og avløp	Alstahaug, Bindal, Brønnøy, Dønna, Grane, Hattfjelldal, Hemnes, Herøy, Leirfjord, Lurøy, Nesna, Rødøy, Sømna, Træna, Vefsn, Vega og Vevelstad
SHMIL - Søndre Helgeland miljøverk	Alstahaug, Brønnøy, Dønna, Grane, Hattfjelldal, Herøy, Leirfjord og Sømna Vefsn, Vega og Vevelstad
KONSEK	Grane +

Viktige fagområder	Deltakerkommuner
Digitale Helgeland	Alstahaug, Bindal, Brønnøy, Dønna, Grane, Hattfjelldal, Hemnes, Herøy, Leirfjord, Lurøy, Nesna, Rana, Sømna, Vefsn, Vefsn og Vevelstad
Varig tilrettelagt arbeid HAG VEKST AS	
Vefsn laks	Grane, Hattfjelldal, Vefsn
Fosterhjem på Helgeland	Grane, Hattfjelldal, Vefsn, Rana, Lurøy, Nesna
Helgeland Landbruksrådgivning	
Arkiv i Nordland	Nordlandskommuner og Nordland fylkeskommune

I tillegg til nevnte samarbeid om tjenesteproduksjon deltar Grane kommune i andre samarbeid og organisasjoner, som:

- Helgeland Friluftsråd: Rådet skal være medhjelpere ifm. spillemiddelsøknader, planlegging (folkehelseplan) mv.
- Vefsnaregionalpark: Parken skal styrke og ivareta Vefsnaregionens kultur- og naturbaserte næringsliv. Et samarbeid mellom kommunene Grane, Hattfjelldal og Vefsn.
- MidtSkandia-samarbeid: Formålet er å utvikle MidtSkandia-regionen som en funksjonell, konkurransekraftig og integrert grenseregion. Rana Utviklingsselskap er norsk sekretær for organisasjonen.
- Sagavägenföreningen: Sagavegen er en veiforbindelse mellom Norge og Sverige hvor til sammen 9 kommuner er medlemmer gjennom Sagavegföreningen.

Vi har også mange samarbeid på tvers der det er søkt skjønnsmidler:

- Beredskapskoordinator
- B1 til B2 (språkopplæring)
- Profesjonell skole og barnehageeier
- Helgelandslegen
- Utredning - regionalt innkjøpssamarbeid for Helgeland (deltakere er 18 kommuner på Helgeland, Grane kommune har prosjektledelsen).
- Utredning - Interkommunalt plansamarbeid (deltakere er 17 kommuner på Helgeland, Grane kommune er søkerkommune).
- Utredning - Interkommunalt samarbeid om regnskap og lønn (deltakere er 14 kommuner på Helgeland, Brønnøy kommune er søkerkommune).

Politiske styringsorganer - Folkevalgte

Oversikt over driftsutgifter og inntekter, avvik fra budsjettall Politiske styringsorganer består i tillegg til politisk ledelse (ordfører) av samtlige nemnder og råd, samt et ansvarsområde for tilskudd.

REGNSKAP - Politiske styringsorganer		Regnskap	Budsjett	Avvik i %
Art		2025	2025	
10	Lønn	1 688 249	1 568 364	
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm. egenprod.	2 254 878	1 611 325	
13	Kjøp av tjenester som erstatter komm. tjenesteprod.	1 531 256	1 671 000	
14	Overføringsutgifter	5 237 123	4 857 100	
15	Finansutgifter	10 349 181	10 265 000	
16	Salgsinntekter	-2 982 559	-1 360 000	
17	Refusjoner	-737 004	0	
18	Overføringsinntekter	-450 000	-100 000	
19	Finansieringsinntekter og finansieringstransaksjoner	-8 551 094	-8 402 174	
TOTALT		8 340 029	10 110 615	-18

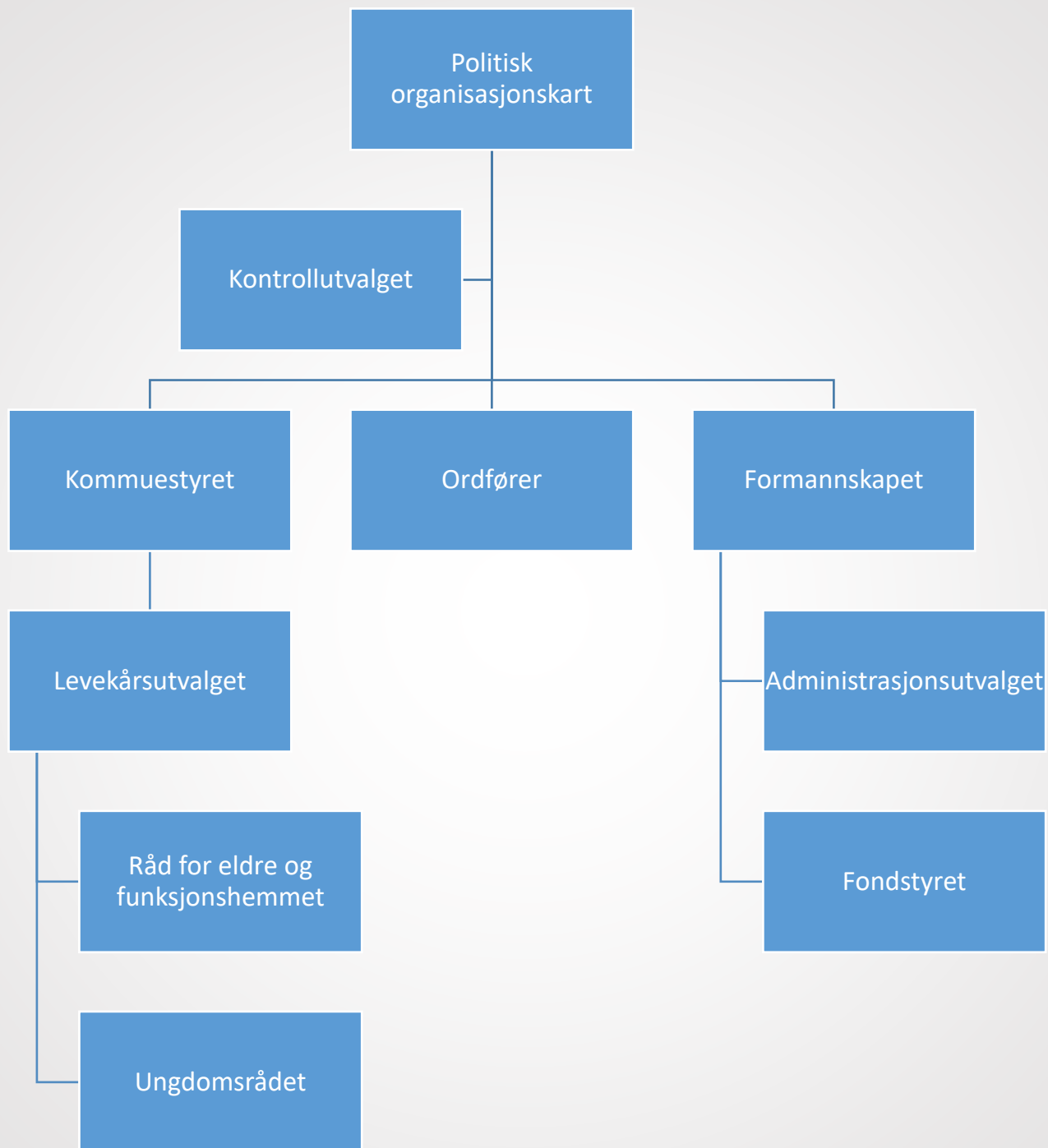
Politisk ledelse og politiske organer

Ordfører	Raymond Fagerli	SP
Varaordfører	Ellen Schjølberg	SP
Levekårsutvalget, leder	Heidi Bech Arntsberg	AP
Råd for eldre og funksjonshemmede, leder	Kirsti Daleng	SP

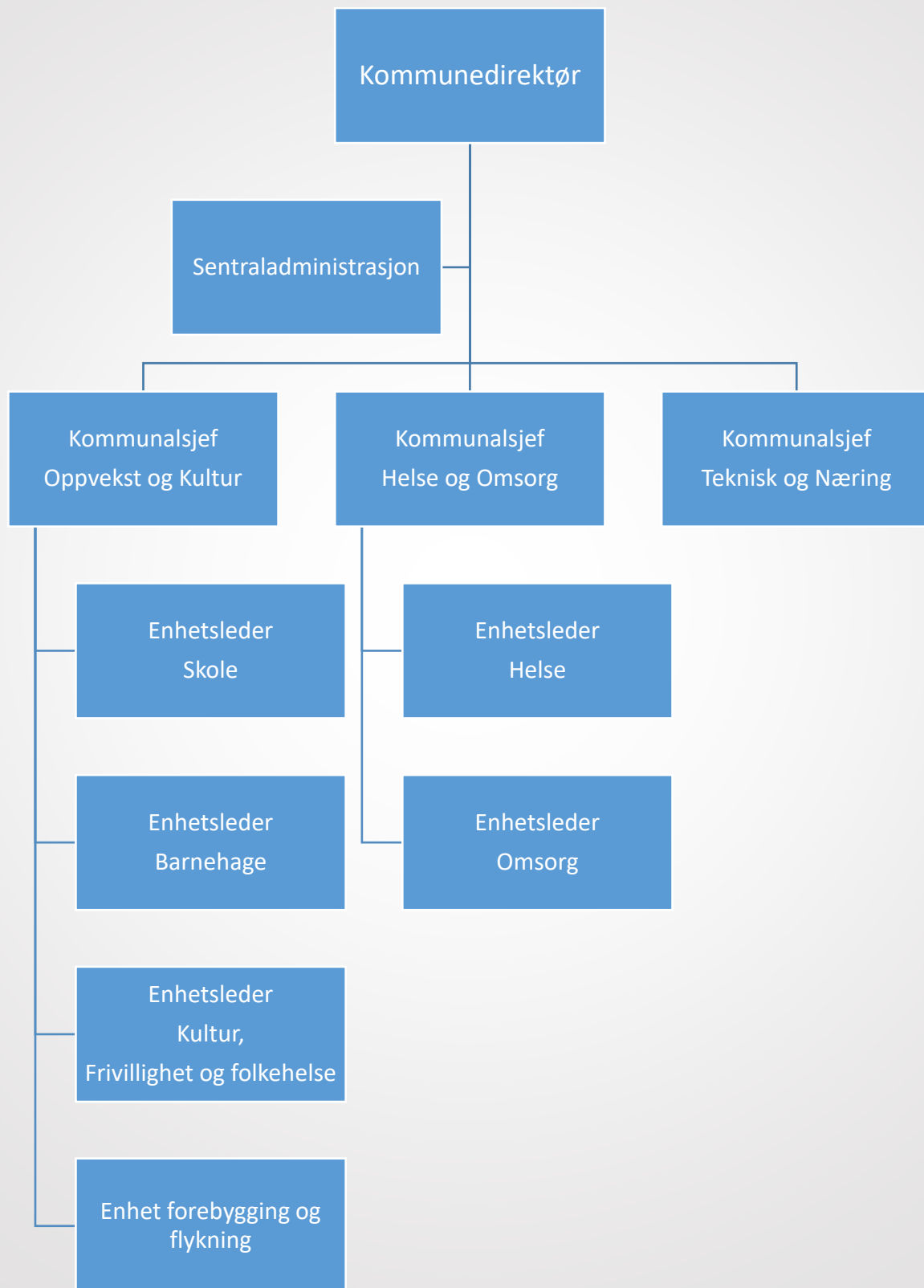
Politiske aktiviteter og vedtak

Politisk utvalg	Antall møter	Politiske saker	Referatsaker
Administrasjonsutvalget	3	0	175
Arbeidsmiljøutvalget	3	2	4
Formannskapet	10	102	185
Fondstyret	1	1	0
Kommunestyret	8	78	31
Levekårsutvalget	7	27	20
Råd for eldre og funksjonshemmede	6	9	10

Organisasjonsstruktur - Politisk

Organisasjonsstruktur - Administrasjon

Internkontroll, GDPR, etiske retningslinjer og varslinger

Kommuneloven § 25-1. Internkontroll i kommunen og fylkeskommunen.

Kommunelovens § 25-1 krever at kommunen skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Den skal være systematisk og tilpasses vår størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Grane kommune har flere overordnede reglement, rutiner og retningslinjer som er styrende for virksomheten. Utøvelsen av reglement, rutiner og retningslinjer er delegert til ledere/saksbehandlere men kommunedirektør, HR-sjef og økonomisjef gjennomfører jevnlig kontroll/gjennomgang av enkeltvedtak, økonomi og avviksoppfølging.

Sektorovergripende planer, reglement, prosedyrer/rutiner er samlet i et felles system (Compilo). Avvik fra rutiner og avvik med konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet skal registreres via dette systemet. I 2025 er det gjennomført en revisjon av strukturene i Compilo for å få et mer brukervennlig avvikssystem og varslingskanal. Det er lagt til rette for at alle ansatte skal bruke avvikssystemet.

Tilsyn i 2025:

Tilsyn fra Arbeidstilsynet på Grane Helsetun. Gjennomført og håndtert oppfølging av Arkivtilsynet fra 2024 som er avsluttet i 2025.

HR-området, Human Resources/Humankapitalen

Kunnskapsarbeid utgjør nå 50-80 % av bruttonasjonalprodukt i industrinasjonene.

Grane kommune er en organisasjon med kunnskapsintensive arbeidsoppgaver. stor grad må den enkelte medarbeider ta ansvaret for sine arbeidsoppgaver med få ansatte.

Kommunedirektøren mener vi i stor grad evner å belønne gjennom lønssystemene, pensjonsordning, tilrettelegging for et godt samspill mellom hjem og arbeid; fleksitid, hjemmekontorordning og permisjonsreglement.

Gjennom medarbeidersamtaler og gjennom tillitt, mellom ansatte og leder, skal hver leder bidra til at våre medarbeidere behersker sine oppgaver, involveres i prosesser og har tilstrekkelig kunnskap, slik at det ikke skapes unødvendig stress og usikkerhet i organisasjonen.

Vi har dette året gjennomført felles IA dag hvor alle ledere, tillitsvalgte og verneombud kan delta, med felles mål om å jobbe med trepartssamarbeidet og fremme trygge og gode arbeidsplasser.

Grane kommune skal ha fokus på HMS arbeid i de enkelte avdelinger kontinuerlig.

Viktig å sette inn de riktige tiltak på hver avdeling som er nødvendig for å utvikle organisasjonen og få et godt arbeidsmiljø.

Vår bedriftshelsetjeneste har gjennomført kurs i langtidsfrisk for de som har mye fravær og nye tiltak vurderes.

Grane kommune har flere ansatte som gjennomfører videreutdanninger og fagutdanninger i hht. vårt behov for mer kompetanse og faglærte. Vi har pr. i dag 8 lærlinger i kommunen som er god rekrutteringsmulighet for å få inn flere fagutdannede. Flere av disse er nå ferdig og har blitt fagarbeidere.

Vi satser på å få flere fagutdannede og flere med høyskoleutdanning i henhold til kommunens behov framover. Arbeidet med strategisk kompetanseplan iverksettes i løpet av 2026 og håper at vi skal ha på plass en bemanningsplan hvor vi ser behovet i et lengre perspektiv.

Vi har Friskgården som vår bedriftshelsetjeneste og de jobber sammen med oss på forebyggende arbeid og for helsefremmende arbeidsplasser. De gjennomfører også helsekontroller på våre ansatte i tråd med de krav som foreligger.

Helse, miljø og sikkerhet

Alle våre medlemmer i arbeidsmiljøutvalget, verneombud og ledere har gjennomgått 40 timers kurs i HMS. Nye valgte får tilbud om kurs hvert år.

Vi har Friskgården som vår bedriftshelsetjeneste til å være med på forebyggende arbeid og kursing av våre ansatte. De gjennomfører også helsekontroller på våre ansatte i tråd med de krav som foreligger.

Kursing av medlemmer av AMU vedr. hva er arbeidsmiljøutvalgets oppgaver.

Pensjon

Våre pensjonsordninger har vi gjennom avtale med KLP og Statens pensjonskasse.

KLP har avholdt møte med Grane kommune, både med ledere og med den enkelte ansatte som ønsket informasjon om sin egen pensjon. Dette gjøres hver år.

Seniorpolitikk

Seniorpolitikken har overordnede mål å stimulere ansatte til å stå i jobb framfor å velge å gå av med pensjon. Vi ser at flere arbeidstakere over 62 år velger å stå i jobb lenger i dag enn tidligere - så de igangsatte tiltakene synes å virke.

Seniorpolitikken i Grane kommune ligger innfelt i vår lønnspolitiske plan og ansatte over 62 år får 10.000,- ekstra i lønn i 100 % stilling hvert år fram til fylte 67 år eller ekstra fridager, hvis dette er ønskelig og at det er mulighet i henhold til den enkeltes arbeidsplass å tilrettelegge for dette.

Likestilling

Likestilling, kvinner-menn

Likestilling, etnisitet

Arbeidsgiver skal jobbe aktivt for å fremme likestilling og hindre diskriminering.

Som flerkulturell arbeidsplass har vi et potensiale for ny utvikling.

I 2025 hadde Grane kommune 27 ansatte med utenlandsk opprinnelse.

Likestilling, funksjonsevne

Grane kommune har i flere år stilt seg åpen for ansettelser og arbeidstrening av personer som av ulike årsaker kommer inn under betegnelsen nedsatt funksjonsevne.

Vi er en stolt arbeidsgiver til ansatte med ulike evner og tilpasser arbeidet etter mestring.

Det har ikke skjedd ombygginger i kommunens bygg mht. universell utforming i 2025.

Sykefravær

Sykefraværet i Grane kommune er 7,9 % for 2025 og dette er nedgang fra 2024, hvor fraværet var på 8,8 %.

Det jobbes tett med tiltak og oppfølging, og nærværarbeid i hele kommunen. Vi har endret våre rutiner for oppfølging av fravær og utarbeidet en fraværspakat for oppfølging av fravær de første 14 dager hvor det framgår fordeling av ansvar både for leder og ansatt. Denne plakaten er sendt ut til alle ansatte og henges opp på alle arbeidsplasser, slik at alle er godt kjent med våre rutiner.

Grane kommune satser på en del felles sosiale tiltak i løpet av hvert år for alle ansatte og i tillegg jobber hver avdeling tett med trivsel og HMS på sine arbeidsplasser.

Det gjennomføres vernerunder på alle enheter innen april hvert år, hvor det i etterkant utarbeides en oppfølgingsplan med tiltak og oppfølgingsansvar. Denne planen behandles i AMU.

Det ble også gjennomført medarbeiderundersøkelse i hele kommunen gjennom 10 faktor modellen hvor de enkelte enheter hadde ansvar for videre arbeid og oppfølging internt.

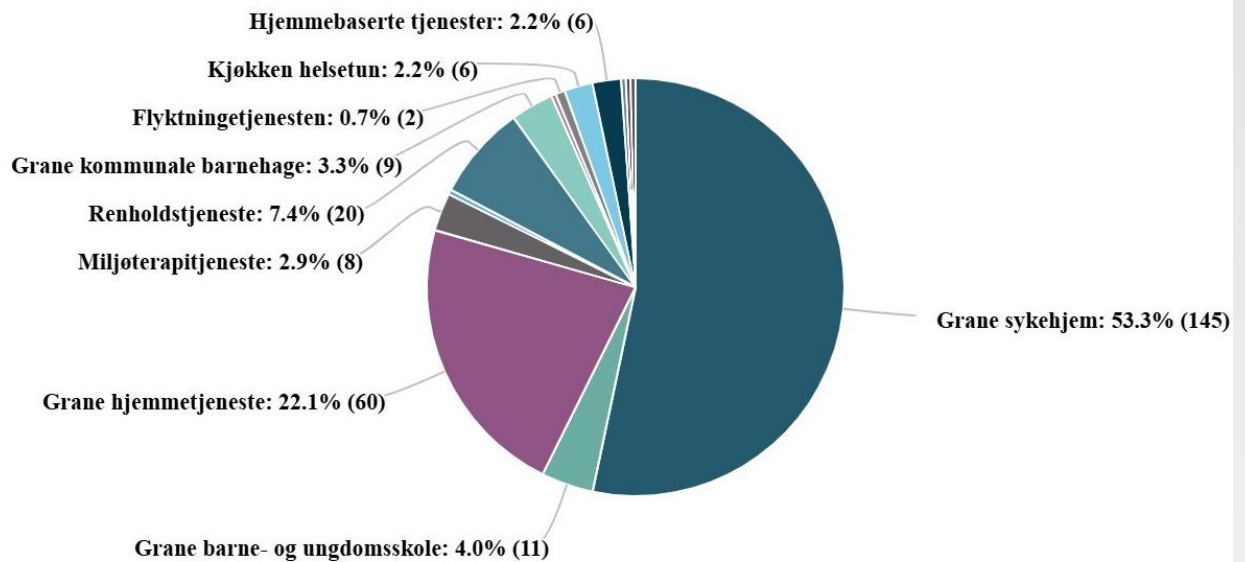
Målsettingen på 6 % fravær eller mindre, ble ikke nådd dette året, men vi jobber med tiltak og har som mål å fortsatt redusere fravær og få bedre nærvær.

Grane kommune jobber med ulike prosjekt for å se om det vil ha effekt framover i forhold til nærvær og trivsel.

Antall avvik i % pr. avdeling i 2024:

Rapportert til

1. jan 2025 - 31. des 2025

Legemeldt sykefravær for 3. kvartal 2025. Prosent.

		Grane kommune	Alle kommuner
Alle næringer	Begge kjønn	5,6	6,3
	Kvinner	5,9	7,1
	Menn	4,4	4,0
Offentlig administrasjon mv.	Begge kjønn	13,7	4,5
	Kvinner	19,7	5,4
	Menn	0,6	3,2
Off. adm., undervisning, helsetj. samt pleie og omsorg	Begge kjønn	6,2	6,4
	Kvinner	6,3	7,1
	Menn	5,8	3,8
Undervisning	Begge kjønn	5,0	4,4
	Kvinner	1,3	5,0
	Menn	16,1	2,7
Grunnskoleundervisning	Begge kjønn	5,0	4,4
	Kvinner	1,3	4,9
	Menn	16,1	2,7
Helsetjenester	Begge kjønn	3,9	7,1
	Kvinner	4,4	7,6
	Menn		4,3
Pleie og omsorgstjenester i institusjon	Begge kjønn	9,0	7,9
	Kvinner		8,4
	Menn		4,6
Andre omsorgsinstitusjoner samt bofellesskap	Begge kjønn	7,1	8,2
	Kvinner		9,0
	Menn		5,6
Sosiale omsorgstj. uten botilbud, ekskl. barnehager	Begge kjønn		7,2
	Kvinner		7,9
	Menn		4,7
Barnehager	Begge kjønn	1,8	7,5
	Kvinner		7,8
	Menn		4,6
Barnevernstjenester	Begge kjønn		8,0
	Kvinner		8,2
	Menn		6,4
Kommunale sosialkontortjenester	Begge kjønn		7,2
	Kvinner		7,9
	Menn		4,3

Lønnsutvikling for fast- og timelønnte hoved- og bistillinger i Grane kommune

Tall pr. 1.12.2024 og 1.12.2025 basert på KS' PAI-register:

Kjønn	Månedss- fortjeneste 2025	Grunnlønn 2025	Endring i månedss- fortjeneste 2024-2025	Endring i grunnlønn 2024-2025	Ansatte 2025	Årsverk 2025	Endring i årsverk 2024-2025
Kvinner og menn	55 141	51 596	0,5 %	3,2 %	203	158	-4,7 %
Kvinner	54 430	50 610	2,7 %	2,8 %	167	127	-1,3 %
Menn	58 069	55 656	-5,6 %	5,8 %	36	31	-16,8 %

Lønnsforhold justert for ulike faktorer i Grane kommune

Gjennomsnittlig fortjeneste pr. månedsverk og gjennomsnittlig grunnlønn pr. månedsverk for kvinner i prosent av menns lønn.

Tall pr. 1.12.2023, 1.12.2024 og 1.12.2025:

	2023		2024		2025	
	Kvinner månedss- fortjeneste i prosent av	Kvinner grunnlønn i prosent av menns	Kvinner månedss- fortjeneste i prosent av	Kvinner grunnlønn i prosent av menns	Kvinner månedss- fortjeneste i prosent av	Kvinner grunnlønn i prosent av menns
Ujustert	93,9	102,7	86,1	93,6	93,7	90,9
Alder	93,9	102,7	86,1	93,6	93,7	90,9
Stillingsgruppe	95,4	106,9	89,3	100,0	100,4	99,8
Stillingskode	99,2	101,7	103,7	102,0	104,5	102,5
Utdanning	91,7	98,9	89,7	96,2	93,1	90,6

Tallene uttrykker hva kvinners lønn som andel av menns lønn ville vært dersom kvinner og menn hadde hatt samme årsverksfordeling innenfor hver av variablene det er justert for. Tallene justert for stillingsgruppe eller stillingskode bør brukes som mål på kjønnsforskjell i lønn, siden tallene i stor grad holder utenfor den delen av lønnsforskjellen som skyldes ulike yrkesvalg.

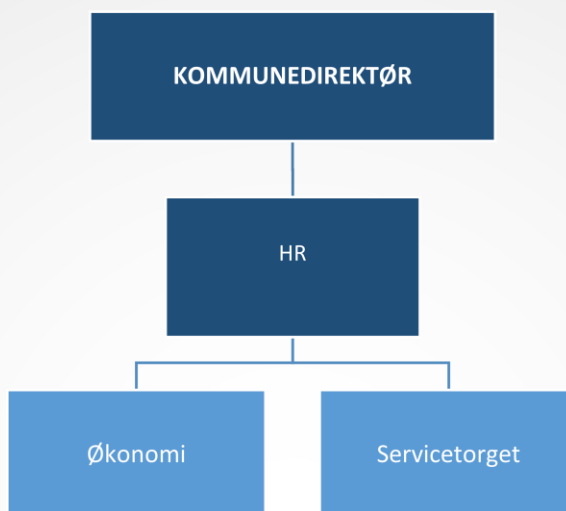
Ansatte fordelt på stillingsstørrelse pr. ansatt *) og kjønn i Grane kommune

Tall pr. 1. desember i det enkelte år:

		Årstall					
		2023		2024		2025	
Stillingsstørrelse per ansatt	Kjønn	Antall ansatte	Prosent	Antall ansatte	Prosent	Antall ansatte	Prosent
0 - 24,9 %	Kvinner og menn	20	9,2	24	11,1	17	8,4
	Kvinner	13	7,6	17	10,2	16	9,6
	Menn	7	14,9	7	14,3	1	2,8
25 - 49,9 %	Kvinner og menn	21	9,7	15	6,9	17	8,4
	Kvinner	13	7,6	10	6,0	15	9,0
	Menn	8	17,0	5	10,2	2	5,6
50 - 74,9 %	Kvinner og menn	33	15,2	33	15,3	35	17,2
	Kvinner	28	16,5	29	17,4	30	18,0
	Menn	5	10,6	4	8,2	5	13,9
75 - 99,9 %	Kvinner og menn	36	16,6	33	15,3	28	13,8
	Kvinner	31	18,2	31	18,6	25	15,0
	Menn	5	10,6	2	4,1	3	8,3
100 %	Kvinner og menn	107	49,3	111	51,4	106	52,2
	Kvinner	85	50,0	80	47,9	81	48,5
	Menn	22	46,8	31	63,3	25	69,4

* Tabellen handler om stillingsstørrelse pr. ansatt. Derfor vil f.eks. en person med to stillinger på hhv. 20 og 50 % bli tilordnet gruppen 50-74,9 %. Stillinger i andre kommuner er ikke tatt med i vurdering av en ansatts stillingsstørrelse.

Organisasjonskartet for avdelingen

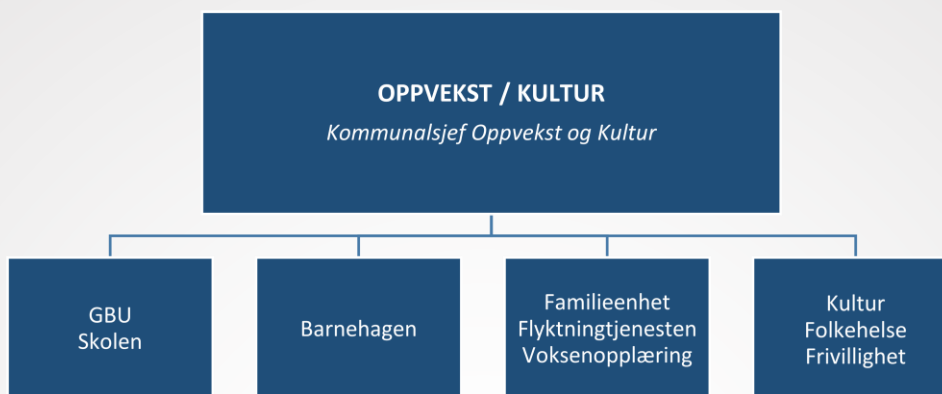
Tema	Rapport
Antall årsverk	8,80
Antall lærlinger	0
Fordeling kvinner/menn	9/1
Sykefravær	6,3 %

Økonomi

REGNSKAP - Sentraladministrasjonen		Regnskap	Budsjett	Avvik i %
Art		2025	2025	
10	Lønn	10 058 671	9 060 243	
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm. egenprod.	6 983 562	7 148 600	
13	Kjøp av tjenester som erstatter komm. tjenesteprod.	1 898 949	1 700 000	
14	Overføringsutgifter	1 401 093	0	
15	Finansutgifter	2 119 835	2 116 118	
16	Salgsinntekter	-144 904	-86 000	
17	Refusjoner	-2 099 267	-543 589	
18	Overføringsinntekter	-1 438 000	0	
19	Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-1 114 301	-1 141 661	
TOTALT		17 665 637	18 253 711	-3

Organisasjonskart for avdelingen

Tema	Rapport
Antall årsverk	65,3
Antall lærlinger	3
Fordeling kvinner/menn	61 kvinner og 17 menn
Sykefravær	7,4 %

Barn med barnehageplass
- 2025

100 %

Elever i SFO/AKS
- 2025

58,1 %

Introduksjon

I Grane skal barn og unge oppleve et godt og inkluderende oppvekstmiljø, og bli best mulig rustet for voksenlivet gjennom trygghet, læring, trivsel og helse. Grane kommune skal legge til rette for at barn blir best mulig rustet for å møte voksenlivet, og for å skape gode liv. Vi ønsker robuste, kompetente ungdommer som trives i kommunen, mestrer livene sine og ikke havner i utenforskap.

Bærekraftsmål:

4 – God utdanning

3 – God helse og livskvalitet

10 – Mindre ulikhet

Barnets beste er alltid en forutsetning for vår praksis, og barnets stemme er vesentlig. Vi er helsefremmende barnehage og skole, og trafiksikker kommune.

Kultur er et viktig virkemiddel for å hindre utenforskap. Måltrettet innsats med tidlig inkludering av utsatte grupper og de som kommer til kommunen er en forutsetning for å oppnå dette.

Kultursektoren er viktig for å bringe mennesker med ulik bakgrunn og ulike meninger sammen i en felles offentlighet. Kultur etablerer møteplasser, og binder folk sammen på tvers av lag og foreninger.

Ved å samarbeide med innbyggere og frivillige skal vi tilrettelegge for et mangfold av frivillige-, idretts- og kulturelle tiltak og aktiviteter. Bygge på vilje til frivillig innsats og oppmuntre ildsjeler.

Barnehagen

Visjon: Her skal alle trives!

Hovedmål: Alle barn skal gå ut av barnehagen med en følelse av å være god nok.

Barnehagen skal bidra til barns trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd, og forebygge krenkelser og mobbing. I barnehagen har leken en egenverdi.

Grane kommune har fokus på språkutvikling i barnehagen for å forebygge lese- og skrivevansker samt andre potensielle utfordringer senere i oppvekstløpet.

Bruk av digitale verktøy i barnehagen skal fremme nysgjerrighet, skaperglede og kreativitet. Barnehagen har god kvalitet, blant annet gjennom styrket voksensettethet deler av året.

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med heimen ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

Vår oppgave er både omsorg og danning, legge til rette for lek og se til at hverdagsaktiviteter og læring er tilpasset barnas nivå og utvikling. Med utgangspunkt i vår visjon, vårt hovedmål og satsingsområder, ønsker vi at alle barn, uansett alder, kjønn, nasjonalitet, funksjonsnivå, kultur- og familiebakgrunn skal oppleve at de er betydningsfulle mennesker i vårt fellesskap

Høsten 2023 startet personalet med utviklingsarbeid med tema er lek og lekemiljø. Barnehagen samarbeider med barnehagene i Hattfjelldal, hvor det jobbes med kompetansepakker fra utdanningsdirektoratet, samt kursing og veiledning gjennom REKOM og NORD universitet. Dette har vært interessant og personalet er engasjert.

Pr juni 2025 var det 60 barn i barnehagen. Barnehageåret 2025/2026 ligger an til å bli et toppår med opptil 66 barn. Barnehagen tar inn barn hele året, selv om det telles i desember. Grunnet tilflytting, ukrainske flyktninger og redusert makspris, ser vi fortsatt økende barnetall.

Skolen

Hver dag teller. Oppveksten har en verdi i seg selv og elevene skal trives og ha et trygt og godt skolemiljø. Grane kommune arbeider for mestring utvikling, og gode læringsresultater i skolen. Elevene skal utvikle en god selvfølelse, i størst mulig grad få utnyttet sine potensialer og styrker, og utvikle "reiselyst" for veien videre i livet. For å styrke dette arbeidet er skolen fra høsten 2024 blitt MOT – skole.

HOVEDMÅL i satsingen på tilpasset opplæring i lesing i alle fag 2021-2025:

Våre elever er funksjonelle lesere og har leseferdighet som er forventet på det trinnet de går.

Siste år har skolen også hatt fokus på relasjonsbygging, elevmedvirkning og klasseledelse. Også dette året har skolen samarbeidet med UiT og NORD Universitet i arbeidet med å utvikle begynneropplæringen og i lesesatsingen vår.

Undervisningen søker å være praktisk, variert og relevant. Det jobbes med å sette inn tidlig innsats når elever trenger det i læringsarbeidet faglig og sosialt. Det jobbes med mestringstro i elevgruppa for å få best mulig læringsresultat og livsmestring.

Graneskolen har uteskole på 1.-6. trinn, og jobber med å skape lokal tilhørighet, kunnskap om lokalt næringsliv, kulturer, og forståelse for samisk kultur. Skolen vil at barn og unge i kommunene skal vite om og kjenne verdien av mangfold, viktigheten av inkludering, og at deres stemme er viktig og skal bli hørt.

Til stor glede var del 1 av uteområdet ved skolen på Vegset klart til skolestart i høst. Anlegget er populært og i flittig bruk.

Skolen har 121 elever (1. – 10. trinn) og 12 -15 barn i SFO. Av disse får 142 elever individuelt tilpasset opplæring og/eller annen form for støttetiltak / hjelp i skolehverdagen sin.

I 2025 har vi hatt en håndfull antall §12-2 saker, saker med bekymring rundt trygt og godt skolemiljø, inkludering eller læring. For mer om skolen henvises det til Kvalitetsmelding for skolen. Når det gjelder faglige resultater ser vi nå en positiv utvikling på nasjonale prøver på 5., 8. og 9. trinn, særlig i lesing som har vært satsingsområde de siste årene.

SFO

Grane kommune skal gi et godt og variert tilbud for elevene i SFO - skolefritidsordningen.

Hovedmål: Alle barn får anledning til å være barn sammen. Barna skal føle tilhørighet, trygghet og omsorg blant andre barn og voksne.

Aktivitetstilbud med variasjon som skaper trivsel. SFO har fokus på medbestemmelse og barna får derfor i stor grad drive selvstyrte aktiviteter og lek.

Voksenopplæringa

Vi har drevet fleksibel undervisning tilpasset studentenes behov, det vil si to nivåbestemte grupper på dagtid og to på ettermiddager. Størrelsen på grupper varierer, men det ser ut som det fortsatt er stort behov for å opprettholde tilbudet på samme måte for å imøtekomme innbyggerens behov og for å få flest mulig ut i fast jobb. De fleste som har deltatt på undervisningen vår skal prøve sine kunnskaper i årets norskprøve i mai (både muntlig og skriftlig).

Vi har oppfølging av studenter som er utplasserte på forskjellige arbeidsplasser (språkpraksis og jobb) f.eks. barne- og ungdomsskoler, barnehage, sykehjem ol. Vi har mange samtaler med studenter og bedrifter for å sikre et godt samarbeid og sørge for en fruktbar oppfølging for utvikling av språket.

Vi motiverer de tidligere studenter til å melde seg på norskprøve for å forbedre sine resultater og for å øke sine sjanser til å skaffe seg en fast jobb i kommunen.

Målet vårt er å kunne hjelpe flere voksne (og unge utenfor skole/jobb) i Grane kommune med å komme seg i jobb eller i utdanningsløp.

KVALITET: Er en av få voksenopplæringer i Norge som har 100 % dekning ift. den nødvendig utdannelsen for å drive med voksenopplæring av andrespråklige studenter – begge har vi 30 stp. i norsk som andrespråk.

FLEKSIBILITET: Yter tjenester både for dem som er deltakere i introprogrammet (de som har krav til norskopplæring), de som er gifte med norske statsborgere (de som har plikt og krav til norsk- og samfunnskunnskap) og de som er kommet til Norge som arbeidsinnvandrere.

TJENESTEVENNLIG: Tilpasser undervisningstiden til reelle behov til våre studenter, dvs tilbud om undervisning tre / fire ganger i uken på formiddagen og to ganger i uken på ettermiddagen for dem som er kommet seg i jobb, men fortsatt har behov for norsk- og samfunnskunnskapso pplæring.

ETTERTRAKTET: Legger til rette prøver i samfunnskunnskap – en prøve som kreves for å få fast oppholdstillatelse og / eller statsborgerskap. Det gjør at innbyggere i nabokommuner (Vefsn, Hattfjelldal) bruker våre tjenester.

NYSKAPENDE: Bruker tilpasset opplæring ift. våre studenter, henter inspirasjon og nye ideer for å gjøre undervisningen personlig og attraktivt.

SAMARBEIDSVILLIGE: Stiller opp som koordinatore for eventuelle etterutdanningstilbud (helsefagarbeider, truckførere, barne- ungdomsarbeider osv). Har gode erfaringer på dette området og kan bidra med pedagogiske og organisatoriske ferdigheter.

Familieenheten

Familieenheten skal bidra til en trygg og god oppvekst i Grane kommune gjennom forebyggende tiltak og lavterskeltilbud for barn og familier i kommunen. Her bygges det på tverrfaglig samarbeid og laget rundt barnet og familien. Ungdomsklubben er en møteplass for alle unge. Kommunen er nå med i prosjektet Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI) og har fått prosjektmidler til dette. Prosjektet ledes av prosjektleder i familieenheten.

To av de ansatte i familieenheten ble i 2025 godkjente som PMTO-terapeuter, og kan gjennomføre foreldreveilednings-/ foreldreterapiprogram beregnet for foreldre som har barn som har eller står i fare for å utvikle atferdsvansker. I løpet av 2025 har 4 familier mottatt tilbud om PMTO.

Familieenheten har holdt foreldreveiledning til flyktningetjenesten sitt intro-program (lovpålagt). Det er forsøkt å holde 3 runder med foreldreveiledning i grupper i 2025, ingen meldte seg på de to første kursene – men fikk deltakere ved oppstart i november.

Det ble arrangert aktiviteter for barn og unge i sommerferien, med blant annet åpen klubb. Ansatte i familieenheten samarbeidet også med frivilligsentralen om formingsverkssted for barn. Her ble det brukt midler som kommunen har fått gjennom prosjektet aktiv fritid.

Deler av året har ansatte vært lånt bort til skolen da det var økt behov for personell der. Dette gjorde at ikke alle aktivitetene som var planlagt ble gjennomført.

Familieenheten arbeider med prosjektet *Ung inkludering/alle med - veien videre* der unge voksne som har falt utenfor skole og/eller jobb får tilbud om arbeidsrettede tiltak. Arbeidet går ut på å koordinere oppfølging og samarbeid med NAV, Oppfølgingstjenesten og Psykisk helse og rus, samt praktisk oppfølging i praksis på arbeidsplassene. Vi har hatt ca 6 kandidater i prosjektet, og løpet av prosjektperioden har vi hatt inne flere, nærmere 10 personer.

Flyktningtjenesten

Flyktningtjenesten er organisert under Oppvekst og kultur, med Kommunalsjefen som overordnet ansvarlig for gjennomføring og oppfølging.

I løpet av 2025 har Grane kommune bosatt to nye familier med midlertidig kollektiv beskyttelse, totalt 5 personer.

To nye barn begynte i barnehage. Alle voksne som er istand til det har fått tilbud om introduksjonsprogram med tilhørende språkpraksis. Programmet varer i minimum seks måneder.

Flertallet har kommet i ordinær jobb, hovedsakelig gjennom tilrettelegging fra NAV, som har bidratt med tilskuddsordninger og mentorstøtte til arbeidsgivere. Dette har senket terskelen for inkludering i arbeidslivet.

Flyktningtjenesten har ansvar for å koordinere hele bosettingsprosessen og fungerer som kontaktledd mot IMDi (Integrerings- og mangfoldsdirektoratet). I samarbeid med voksenopplæringen (og andre enheter i kommunen) tilrettelegges introduksjonsprogrammet, språkpraksis, jobbsøkerhjelp og etablering av sosiale møteplasser.

Mange nyankomne har behov for støtte i hverdagen – både til praktiske gjøremål og i møte med det offentlige. Dette ivaretas av ansatte i flyktningtjenesten. Det gjennomføres også helsekartlegging og videre oppfølging gjennom helsesykepleier tilknyttet tjenesten.

Et viktig sosialt tiltak også i 2025 har vært oppstarten av en språkkafé i regi av frivilligheten. Språkkaféen tilbyr en uformell og inkluderende møteplass hvor deltakerne kan øve på norsk, bygge relasjoner og delta aktivt i lokalsamfunnet.

I løpet av året har UDI (Utlendingsdirektoratet) vurdert enkelte områder i opprinnelseslandet som trygge for retur. Dette har ført til økt antall søknader om frivillig tilbakevending med støtte fra UDI. Flyktningtjenesten har bistått i søknadsprosessene og med praktisk tilrettelegging for dem som ønsker retur.

Kultur og folkehelse

Tallet på lag og foreninger i Grane har holdt seg stabilt.

Enheten har gjennom året gjennomført en rekke kulturarrangementer, hvor Bolystgruppa, Den kulturelle spaserstokken, Helgeland museum, Grane JFF og Helgeland friluftsråd har vært noen av våre gode samarbeidspartnere.

Granedagsuka i juni ble markert med et rikholdig program sju dager til ende.

Vi har i samarbeid med Bygdekinoen avholdt ca 20 kinoforestillinger.

I skolens sommerferie ble det ferieaktiviteter for elever i grunnskolealder. Helgeland friluftsråd hadde i tillegg ei uke med friluftsskole, og vi inngikk et samarbeid med River North som ga barn og unge tilbud om aktiviteter i deres regi gjennom hele sommerferien.

Nye treningslokaler og nytt utstyr er nok en medvirkende årsak til at vi fortsatt registrerer ei markant økning av innbyggere som ønsker å benytte treningsrommene i idrettshallen, og selger flere kort.

I Grane har vi gjennom flere år hatt et folkehelsetiltak hvor vi tilbyr gratis fritidsbading for våre innbyggere. Folkehelsetiltaket har hatt god effekt. 1274 benyttet tilbudet i løpet av den fem måneders lange sesongen.

Vi fortsatte også dette året et godt samarbeid med Grane IL om fjelltrimmen. Postene har vært fordelt over hele kommunen. Tilbudet er veldig mye brukt av både innbyggere og besøkende.

Enhetsleder har ledet arbeidet med etablering av nye aktivitetsflater. Stormoen aktivitetspark ble ferdigstilt for åpning i juni. Nytt lekeområde i skolegården på Vegset åpnet i august og senhøstes ble kunstgresset i ballbingen rehabilitert.

En viktig oppgave for enheten har også i 2025 vært å bistå og veilede lag, foreninger og andre kommunale avdelinger, om ulike eksterne tilskuddsordninger og utarbeidelse av søknader.

Grane kommunes samarbeidsavtale med Trygg Trafikk om å være en trafiksikker kommune har blitt ivaretatt med månedlige informasjonskampanjer, og særlig fokus på parkering i april og refleksbruk i oktober.

Grane ble regodkjent for tre nye år som trafiksikker kommune.

Enheten drifter kommunens nettside og sosiale medier sammen med Servicetorget, samt informasjonsskjermer.

Frivilligsentralen

Grane Frivilligsentral har også i år driftet sentralen på en meget aktiv måte. Det var 2430 deltakelser på våre aktiviteter i 2025. Dette er ei økning på 730 fra 2024.

Vi har videreført vårt gode samarbeid med pensjonistforbundet Grane og driftet Aktiv senior hvor fokuset har vært at våre eldre skal ha mulighet til å delta på aktiviteter for å forhindre ensomhet og passivitet.

Av de faste, ukentlige tilbudene som har vært gitt til den eldste aldersgruppen er balanse- og styrketrening, felles middagsmåltid, digitalhjelp og bassengtreninger.

På torsdager har det vært forskjellige aktiviteter fra uke til uke med turer, konserter, foredrag, temadager, bingo og quiz for å nevne noe.

Gode eksterne tilskuddsordninger har bidratt til at vi i løpet av året kunne arrangere bussturer langs Villmarksvegen, sommertur til Herøy og Dønna og Hemavan.

I mai arrangerte Aktiv seniors reiseklubb tur til Rhodos i Hellas.

Språkkafé for flyktninger og småbarnstreff har vært arrangert annen hver uke.

Det ble i løpet av året etablert ei aktivitetsgruppe for unge voksne som av en eller annen årsak står utenfor arbeidslivet.

Grane frivilligsentral er i en positiv trend når det gjelder rekruttering av folk som ønsker å stille som frivillige.

Noen tar på seg sporadiske oppdrag på forespørsel etterhvert som de oppstår, mens andre bidrar som faste frivillige til trivselstiltak på helsetunet, kjøring av bussen for dagaktivitetssenteret, som ledsagere under pasientreiser eller som besøksvenn.

En dag i måneden er det felles samling på sentralen for de som stiller opp som frivillige.

Frivilligsentralen har bidratt med koordinering av TV-aksjonen lokalt.

I samarbeid med menigheten og konfirmantene gjennomførte vi i mars innsamling til Krafttak mot kreft .

Før jul hadde vi tradisjonen tro den årlige, lokale innsamlingsaksjonen Ett bidrag til jul. Denne ble som vanlig arrangert i samarbeid med menigheten og frivillige.

Julekvelden holdt vi åpent for enslige som ønsket å feire jul sammen med andre.

Kulturskolen

I løpet av året utvidet vi kulturskoletilbudet slik at vi kunne tilby instrumentopplæring i messinginstrumenter, tromme, gitar og piano. Videre har vi hatt tilbud for alle barna ved skolefritidsordningen, «Blås i SFO», og et musikklektilbud på kveldstid.

Barn med plass i kommunal musikk- og kulturskole

26,6 %

Biblioteket

2752 personer besøkte biblioteket i 2025, og både barn og voksne låner nå flere bøker enn tidligere år.

Det har vært 32 arrangement i løpet av året. Arrangementene har foregått i og utenfor biblioteket.

I løpet av året har vi fortsatt hatt ei særlig satsning på ungdom og arrangert 24 spillkvelder for elever i 7.- 10. trinn. Tilbudet har i snitt hatt 13 brukere pr. kveld. Åpningstiden har vært på ettermiddag- og kveldstid. Det serveres fortsatt mat til ungdommene når de kommer etter skoletid.

Grane folkebibliotek deltok i den nasjonale kampanjen «Sommerles», som var et tilbud til førskolebarn og elever i 1.-7. trinn. 54,3 % av barna i Grane deltok, noe som plasserte oss på 3. plass over høyest deltakerprosent i Nordland.

Bøker lånt på biblioteket - 2025

3 269 bøker

Det er fortsatt mulig for foreldre å låne med bøker hjem fra barnehagen med «Tøyveskebiblioteket». Barnehagen har tøyvesker for alle alderstrinn. Etter søknad mottok biblioteket kr 13 000,- i fylkeskommunalt tilskudd til innkjøp av bøker til tiltaket.

Bokstart er et nytt samarbeid mellom biblioteket og helsestasjonen. På 8 måneders kontrollen på helsestasjonen får barna en bok og foreldrene informasjon om viktigheten av å lese for barn. På 2 års kontrollen får familiene en gavesjekk som de kan bruke til å hente ut ei bok på biblioteket. Fylkeskommunen har innvilget tilskudd til dette formålet.

I forbindelse med samisk nasjonaldag og samisk språkuke ble det laget utstillinger av samisk litteratur. Biblioteket har kjøpt nye bøker på samisk og av samiske forfattere, særlig for barn. Vi har fått hjelp fra bibliotekar fra Sametingsbiblioteket til å velge bøker.

I løpet av året har biblioteket besøk av grupper fra barnehagen og skolen. Noen besøk er planlagt og det lages et lite opplegg, blant annet med formidling av ny litteratur. Andre ganger besøker elevene biblioteket for å låne bøker.

Nettverkssamarbeidet med biblioteksjefene i Hattfjelldal, Vefsn, og Hemnes, er planfestet og oppleves som veldig nyttig.

Besøk pr. kinoforestilling

17,4 personer

Frivillige lag og foreninger

21 foreninger

Økonomi

REGNSKAP - Oppvekst og Kultur		Regnskap	Budsjett	Avvik i %
Art		2025	2025	
10	Lønn	53 805 345	55 590 329	
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm. egenprod.	4 548 752	4 387 050	
13	Kjøp av tjenester som erstatter komm. tjenesteprod.	8 131 908	4 500 000	
14	Overføringsutgifter	1 172 316	700 000	
15	Finansutgifter	6 570 774	4 759 252	
16	Salgsinntekter	-2 115 958	-1 983 547	
17	Refusjoner	-6 017 389	-4 214 612	
18	Overføringsinntekter	-11 372 777	-11 038 000	
19	Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-8 084 989	-7 431 529	
TOTALT		46 637 981	45 268 943	3

Større avvik:

- Særlige tiltak innenfor barnevern hadde et overforbruk på ca 1 million.
- Kjøp av interkommunale vertskommunesamarbeid som Barnevern og PPT ga overforbruk.
- Større inntekter innen flyktning på grunn av bosetting.

Fremtidsutsikter

Samfunnet ser en trend der barn og unge sier de har dårligere mental helse og trivsel, læringsresultater går ned og det er en utfordring i å få barn og voksne til å *ville være på skolen*. Dette søker oppvekst og kultur å motvirke med tiltak, blant annet hentet fra Grane kommunes samfunnsplan som vektlegger disse 4 satsningsområdene:

Folkehelse, livsmestring og tilhørighet (*Folkehelse og livsmestring i skolen*)

- Godt oppvekst- og læringsmiljø i barnehagen, skolen og fritid, og gjennom familieenhets arbeid:
 - Nulltoleranse mot krenkelser og mobbing.
 - Forebyggende tiltak og tidlig innsats for god fysisk og psykisk helse.
 - Gode uteområder i barnehage og skole som innbyr til aktivitet.
 - Lavterskeltilbud og motvirke utenforskap.
- Mål om å være på eller bedre enn nasjonalt gjennomsnittsnivå på læringsresultater:
 - Digitale verktøy for å fremme nysgjerrighet, skaperglede og opplevelse.
 - God opplæring i lesing, med særlig fokus på begynneropplæringen og tilpasset opplæring med lesing i alle fag.
- Aktivitetsparken på Stormoen og Ungdomsklubben skal gi gode fritid- og aktivitetstilbud:
 - Legge til rette for gode utearealer.
 - Gode fritidstilbud for barn og unge.
- Bredde i kultur og fritidstilbud til alle innbyggere:
 - Støtte frivillige lag og foreninger.
 - Øke areal på treningsfasiliteter.

Bærekraftig samfunns- og næringsutvikling og Grane som nasjonalparkkommune (*Bærekraftig utvikling i skolen*)

- Barnehagen og skolen har fokus på samisk kultur.
- Naturopplevelser og bruke nærmiljøet, det legges til rette for aktiv bruk av nærmiljøet i barnehage og skole.
- Bærekraftig forbruk, redusere avfall og ressursforbruk, og endre forbruksmønstre.

Organisasjonen inn i framtida (*Demokrati og medborgerskap i skolen*)

- Profesjonell og attraktiv arbeidsgiver med tydelig ledelse og godt kvalifiserte medarbeidere:
 - Opprettholde og utvikle gode arbeidsmiljø med høy grad av trivsel for medarbeidere.
 - Kompetanseheving gjennom utviklingsarbeid, kurs og utdanning. Vi å ha nok mange gode medarbeidere med rett kompetanse.
 - Rekruttere og beholde kvalifiserte medarbeidere.
 - Nært samarbeid med tillitsvalgte og verneombud.
 - Bærekraftig økonomi, få best mulig tilbud til innbyggerne med tilgjengelige ressurser økonomisk og bemanningsmessig.

Det betyr at oppvekst og kultur bør arbeide med:

- ➔ Tilstrekkelig pedagogisk bemanning ser ut til å forbli en utfordring i barnehagen og skolen, tiltak for bibehold og rekruttering bør derfor prioriteres framover.
- ➔ Vi må vurdere om barnehagen har nok areal for barnetallet framover.
- ➔ Oppgradering av et uteområde hvert år.
- ➔ Tiltak for godt arbeidsmiljø.
- ➔ Aktivitetstilbud for trivsel til innbyggere i alle aldre.
- ➔ Godt vedlikehold og tiltalende bygg og anlegg.
- ➔ Foreldrekurs, inkludering og inn i jobb.

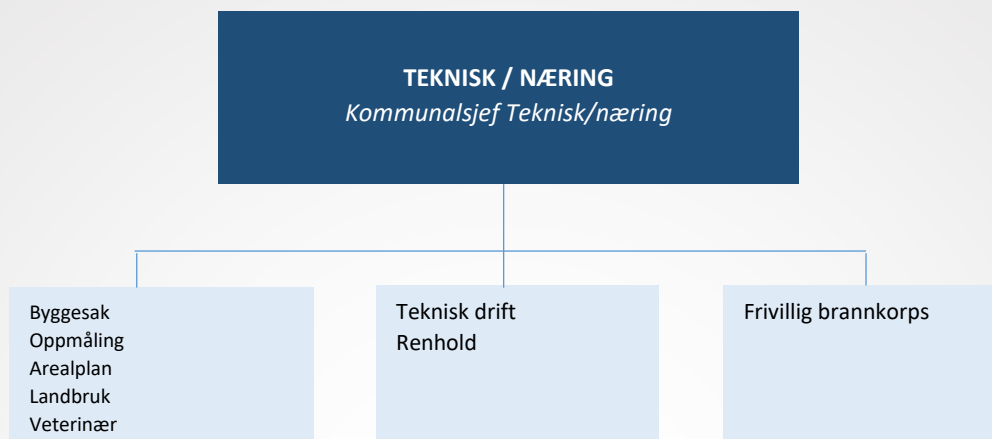
Familieenheten skal arbeide forebyggende med tidlig innsats og lavterskeltilbud og koordinere tverrfaglig samarbeid, blant annet gjennom BTI.

Samtidig vil vi se på tiltak og organisering framover.

Kultur, frivillighet og folkehelse er med på å skape et bredt og godt tilbud til alle, helst i samarbeid med frivillige lag og foreninger.

Barnehagen, skolen og familieenheten arbeider for god oppfølging av barn og elever. Vi ønsker oss robuste barn med gode holdninger, som er omsorgsfulle og med god evne til å lære ut fra sine forutsetninger i en inkluderende og raus kultur. I dette arbeidet ønsker vi å knytte MOT nærmere i samfunnsoppdraget.

Organisasjonskart for avdelingen

Tema	Rapport
Antall årsverk eks. frivillig brannkorps	21,87
Antall lærlinger	1
Fordeling kvinner/menn	11/10
Sykefravær	5,7 %

Areal dekket av veier -
- 2025

2,54 km²

Areal dekket av bygninger
- 2025

0,33 km²

Introduksjon

Avdelingen var i 2025 inndelt i saksbehandlere/prosjektledere (6 stillinger, hvorav 2 x 0,5 og 1 x 0,4), drift- og vedlikehold (6 stillinger, 1 lærling), renhold (7,4 faste stillinger i budsjett) og veterinær (innleid stilling). Kommunalsjef har personalansvar for samtlige ansatte, men arbeidslederansvar er delegert ut til formann på drift- og vedlikehold og renholdsleder på renhold.

Avdelingen er ansvarlig for:

Kommunens rolle som forvalter av lovverk knyttet til blant annet:

- Plan- og byggesaksbehandling (f.eks. behandling av reguleringsplaner, dispensasjonssaker, føring av planregister, byggesaksbehandling, fradeling av nye eiendommer).
- Matrikkelføring (utsetting av nye grenser, føring av matrikkel).
- Forurensningsloven (f.eks. utslippstillatelser private avløpsanlegg, utslippstillatelser bedrifter (eks. oljeutskillere) og annen anleggsaktivitet).
- Landbruks- og reindriftssaker (f.eks. jordlovsbehandling, konsesjonssaker og tilskuddsordninger innen jordbruk og skogbruk).
- Motorferdsel i utmark (søknader om dispensasjon, og drift av kommunalt løypenett for snøscooter).
- Hjorteviltforvaltning (f.eks. kommunale målsettinger, bestandsplaner, skadefelling, innsamling av kjeffer, føring av hjorteviltregister).
- Vegloven (f.eks. skiltvedtak, godkjenning og oppfølging av arbeidsvarslingsplaner på kommunale veger).
- Eiendomsskatt (taksering og teknisk utsendelse av skatteseddel).

Kommunens rolle som forvalter av tilskuddsordninger:

- Tilskuddsordninger knyttet til landbruksdirektoratet.

Veterinærtjenester (ordinær planlagt tjeneste og vaktberedskap):

- Veterinærtjenester på dagtid i Grane.
- Deltakelse i felles vaktordning sammen med Hattfjelldal kveld, natt og helligdager.

Kommunaltekniske tjenester innen veg, vann, og avløp:

- Drift- og vedlikehold av 9,5 mil med kommunalt vegnett (ivaretagelse av brøytekontrakter, gatebelysning, skiltmateriell, skoging, grøfterensk, oppgrusing, rekkverk, bruer, stikkrenner, bergskjæringer).
- Produksjon og leveranse av rensset vann (drift av 6 vannverk og ivaretagelse av ledningsnett fra vannverk til kunder).
- Mottak og behandling av slam (drift av 6 renseanlegg, flere pumpestasjoner og ledningsnett fra kunder til renseanlegg).

Drift og vedlikehold av kommunens bygningsmasse mm.:

- Vaktmestertjenester og vedlikehold av kommunale formålsbygninger (32 bygg).
- Renhold og vaskeri (renhold av alle bygg og drift av vaskeri på Helsetunet).

Utleie og vedlikehold av kommunens utleieenheter (61 enheter):

- Kommunens part ved utleie av boliger (kontrakt, utlevering av nøkler, overlevering av bolig, gjennomgang av bolig ved opphør av leieforhold).
- Vedlikehold av kommunens utleieboliger.

Brannvern:

- Grane kommune eier brannstasjonen og utstyret, alt øvrig håndteres av Vefsn, Herøy og Grane brannvesen.

Gjennomføring av prosjekter i 2025

- Utvikling av et nytt næringsområde ved Laksvollen (ferdigstilles 2026).
- Anskaffelse ny brannbil (ferdigstilt).
- Innkjøp ny pumpestasjon avløp (monteres i 2026).
- Renovering av tak og tårn på Grane kirke.
- Tilbygg over vannmagasin Trofors vannverk (ferdigstilt).
- Bru over Auster-Vefsna (ferdigstilt).
- Etablering av Trofors dyreklinikk (pågående).

Tilbygg over vannmagasin Trofors vannverk

Vaskeri ved Grane helsetun

Hytter i Grane
- 2025

738 hytter

Eneboliger i Grane
- 2025

683 eneboliger

Ressursbruk

Økonomi

REGNSKAP – Teknisk/Næring		Regnskap	Budsjett	Avvik i %
Art		2025	2025	
10	Lønn	17 534 297	19 832 948	
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm. egenprod.	21 536 811	20 751 002	
13	Kjøp av tjenester som erstatter komm. tjenesteprod.	5 708 268	2 535 000	
14	Overføringsutgifter	4 889 593	540 000	
15	Finansutgifter	15 736 374	15 274 073	
16	Salgsinntekter	-15 624 002	-15 221 000	
17	Refusjoner	-4 741 704	-1 090 433	
18	Overføringsinntekter	-2 043 731	-1 588 000	
19	Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-5 244 573	-3 899 590	
TOTALT		37 751 333	37 134 000	2

Avdelingen har i 2025 periodevis vært nede i 75 % kapasitet blant saksbehandlere/prosjektledere.

Framtidsutsikter

Teknisk og næring er en optimistisk avdeling som ønsker å levere gode produkter til Grane kommunes innbyggere. Avdelingen har oppnådd styringsfart, leverer gode produkter og er i stand til å løse de oppdrag kommunestyret fastsetter. Avdelingen vil samtidig vise til ulike utfordringer/hendelser som vil «treffe» kommunen i nær fremtid.

Næringsutvikling

Avdelingen fungerer som kommunens næringsavdeling, samtidig som Grane kommune også har eierandeler i næringselskapet GNU. Samarbeidet mellom GNU og avdelingen er i en flyt, men utad fremstår vi innimellom som ukoordinerte.

Teknisk og næringsavdelingen oppfatter også at mens avdelingen jobber ut fra at næringsutvikling er en del av en helhetlig samfunnsutvikling, jobber GNU mer spesifikt mot enkelttiltak.

Kommunalsjef Teknisk og næring er også kommunens næringssjef, men avdelingen er ikke tildelt ressurser til å drive med næringsutvikling.

Kommunale avgifter vann og avløp

Grane kommune innførte i årskiftet 2022/2023 Momentum (beregningsprogram) for å kalkulere selvkost på vann- og avløpsgebyr.

Grane kommune har de senere årene subsidiert ansvarsområdene vann- og avløp i form av at vann- og avløpsgebyrene de senere årene ikke har dekt kommunens kostnader. Fra 2026 er gebyrene for vann- og avløp økt slikt at ansvarsområdene er budsjettert med netto positivt resultat, slik at kommunen skal kunne bygge opp et selvkostfond for å håndtere ikke-planlagte hendelser og vedlikeholds investeringer i framtiden.

Grane kommune har fra 2026 økt VA-gebyrene betydelig for å hente inn tidligere års selvkostunderskudd. 1. juli 2025 kom en lovendring vedr. mva på vann- og avløp som reduserte mva fra 25 % til 15 % så økningen for abonnementene ble ikke så belastende.

Etterslep på vedlikehold veg og konstruksjoner

Grane kommune har et betydelig etterslep på vedlikehold av veger (asfaltdekker i boligområder) og spesielt på bruer.

Stormo bru blir i 2025 erstattet med ny bro.

Etterslep på vedlikehold bygg

Det er et betydelig etterslep på vedlikehold av den kommunale bygningsmassen (både formålsbygg og utleiebygg). 4 utleieboliger er bestemt solgt i 2024 og ble fullført i 2025.

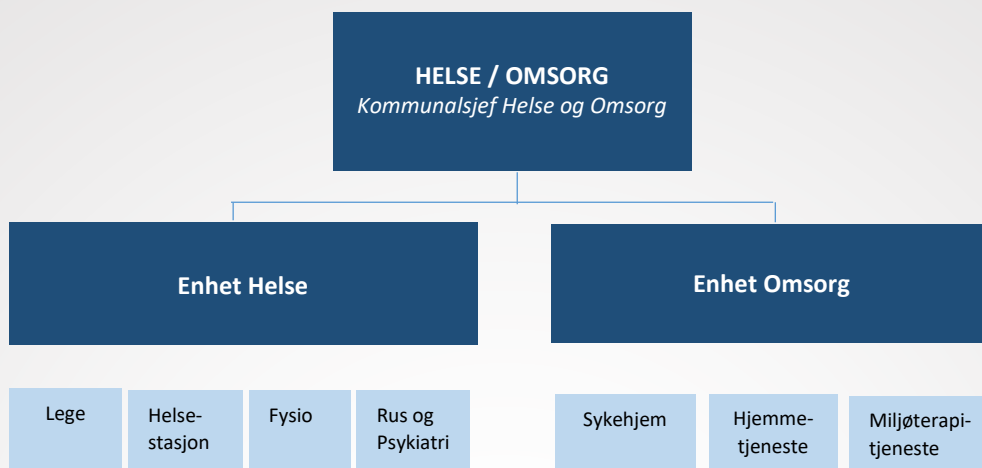
Laksvollen

Laksvollen har i 2025 belagt store deler av avdelingens prosjekttressurser. Planene og visjonen er bra og vi har flere interessenter som ønsker å være med. I 2026 ferdigstilles uteområdet av kommunen samtidig som eksterne aktører bygger ut sine områder.

Prosjektet vil fortsette å være ressurskrevende i form av videre arbeid for å kunne realisere publikumsbygget.

Organisasjonskart for avdelingen

Tema	Rapport
Antall årsverk	59,8
Antall lærlinger	6
Fordeling kvinner/ menn	74/10
Sykefravær	9,9 %

Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem - 2021

13 %

Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester - 2021

20,9 %

Introduksjon

Avdelingen for Helse og Omsorg i Grane er ansvarlig for bortimot 50 % av kommunens totale tjenesteyting; her gis tilbud fra svangerskap til livets slutt. Det er omfattende lovverk som ivaretas av dyktige medarbeidere slik at innbyggerne i Grane sikres de tjenester de har behov for- og krav på.

Vår målsetting:

- Tjenestenivå er forsvarlig og tilpasset fremtidens utfordringer og ressurser.
- Rett tjeneste, på rett nivå, til rett tid.
- Rekruttere og beholde helsepersonell.
- Tjenester av god nok kvalitet.

Gjennom 2025 var avdelingen organisert i tre enheter som ble ledet av hver sin enhetsleder. Disse hadde det totale lederansvaret for personal, økonomi og fag. Områdene var delt inn i ulike enheter etter fagområder. Da konstituert enhetsleder for institusjonstjenester og kjøkken forlot oss til fordel for stilling i nabokommune, trådte kommunalsjef inn som nærmeste personalleder for institusjon- og kjøkkenpersonell - på toppen av stilling som kommunalsjef for hele avdelingen.

Områdene for Enhetsleder omsorg ble delt mellom institusjon (sykehjem)/kjøkken og hjemmetjeneste/miljøterapitjeneste. Dette som en følge av arbeidsbelastning for én leder med personalansvar for ca. 90 medarbeidere (inkludert vikarer) i drift 24/7/365. Det meste av enhetsledernes arbeidsoppgaver er følgelig av administrativt art; arbeidsavtaler, permisjoner, ferieavvikling, medarbeidersamtaler, tett oppfølging av sykemeldte – Dette er de viktige oppgavene som utføres kontinuerlig.

Også gjennom 2025 har sykefraværet innen omsorg vært varierende, og i likhet med 2024 er det vakante stillinger som vi ikke har søkere til og dette er en utfordring vi deler med våre nabokommuner. Spesielt merker vi økende behov for ressurser i Miljøterapitjenesten og der er det veldig vanskelig å rekruttere.

Enhetsleder omsorg leder fem tjenesteområder og dette innebærer blant annet personalansvar for ca. 100 medarbeidere (inkl. vikarer).

Enhetene innen omsorg er ansvarlige for tilbud innenfor:

- Institusjonstjeneste – Grane sykehjem med 24 senger
 - 16 langtidsplasser – inkludert 6+2 plasser for personer med skjerming (demensomsorg)
 - 4 korttidsplasser – rehabilitering/avlastning. Fra 01.01.24 ble Helgeland rehabilitering, Sømna oppløst og det har ikke vært andre tilbud for behandlingsopphold for personer som har behov for rehabiliteringsopphold. I tillegg benyttet Grane seg av ergoterapitjenester fra Helgeland Rehabilitering der ergoterapeut kom til Grane, dette falt også bort og det har ikke lyktes kommunen å finne erstatning for denne tjenesten. Det er forsøkt kjøp fra andre kommuner, direkte forespørsel til ergoterapeuter, men dette er en knapp ressurs og vi har ikke lyktes i å rekruttere.
 - 2 plasser for smittebehandling
 - 1 ØHD (pålagt tjeneste)
- Hjemmetjeneste
 - Hjemmesykepleie
 - Praktisk bistand/hjemmehjelp
- Dagsenter – dagaktivitetstilbud for hjemmeboende demente x2/uke
- Miljøterapitjeneste
 - Heldøgns omsorgsboliger
 - Avlastning
- Kjøkken
 - Leverer mat til beboerne i sykehjemmet.
 - Varmmat til hjemmeboende brukere som har vedtak om denne tjenesten.
 - Kan levere til ulike arrangement innad i tjenestene – avhenger av kapasitet på personell.

Enhetsleder **helse** leder fire tjenesteområder og dette innebærer blant annet personalansvar for ca 20 medarbeidere (inkludert vikarer). I tillegg er stillingen tiltenkt å bidra i 50 % inn i omsorg med fokus på HMS og internkontroll. Gjennom 2025 har det ikke vært optimalt med denne fordelingen, dette som følge av fravær i stillinger som medførte økte arbeidsoppgaver for enhetsleder Helse.

Vi ansatte ALIS (lege i spesialisering til spesialist i allmennmedisin) fra 1. september 2023 som ble konstituert kommuneoverlege våren 2024. I tillegg ansatte vi enda en ALIS i starten av juni 24 og en spesialist i allmennmedisin i slutten av juni 24. Spesialisten forlot oss i mars 2025 og gjennom året ble det benyttet vikarbyrå parallelt med rekruttering av leger. ALIS 2 avsluttet også sitt arbeidsforhold hos oss og forlot januar 2026. Disse prosessene har enhetsleder helse stått i, krevende og i tillegg med alle andre oppgaver for å få drift til å gå rundt.

Enhetsleder Helse har også ansvar for psykisk helse- og rustjenesten og denne er lokalisert utenom Helsetunet, noe som innebærer at enhetsleder må skifte kontorlokalisasjon for å være tilgjengelig for medarbeiderne.

Enhetene innenfor **Helse** er ansvarlige for tilbud innenfor:

- Legetjenester
 - Fastlegetilbud.
 - Legevakt – Grane samarbeider med Hattfjelldal.
 - Laboratorietjenester (helsesekretærer)
 - Veiledning turnusleger/ medisinerstudenter.
- Psykisk helse- og rustjenester
 - Dagtidstilbud.
 - Ulike aktivitetstilbud til grupper/personer.
 - Psykososial beredskapsplan.
 - Prosjektbaserte tilbud.
 - Familieveiledning.
 - Lavterskeltilbud – samhandling med Familieenheten.

- Helsestasjonen
 - Helsestasjonstilbud for barn
 - Jordmor
 - Skolehelsetjeneste
- Fysioterapi
 - Grane etablerte Frisklivsentral fra juni 2024, basert på tilskuddsmidler fra Nordland Fylkeskommune.

Administrasjonen

Lederteamet i helse og omsorg bestod i 2025 av kommunalsjef, enhetsleder helse, konstituert enhetsleder omsorg institusjon/kjøkken og enhetsleder omsorg hjemmetjenester/ miljøterapi tjeneste. Administrasjonen for øvrig var like smal:

- 100 % stilling konsulent fordelt på koordinerende enhet/tjeneste-kontor(saksbehandler) og samtidig vår digitale velferdsspesialist.
- 100 % konsulent for ressursstyring, innleie av personell til omsorgstjenestene.
- 30 % hjelpemiddelkontakt ble på nytt opprettet fra slutten av året da vi fikk en helsefagarbeider med interesse for dette området.

I helse ble det opprettet fagleder i enhet for psykisk helse- og rustjenesten i forbindelse med omorganiseringen 2020. Miljøterapi tjenesten har også ansatt en fagleder.

Demografi og arbeidskraft

Tilgangen på tilstrekkelig kvalifisert personell til de kommunale omsorgstjenestene oppleves som stadig mer krevende. Grane kommune må forvente en betydelig økning i bemanningsbehovet i omsorgstjenestene fram mot 2050, hovedsakelig drevet av:

- Sterk vekst i antall eldre.
- Nedgang i arbeidsfør befolkning.
- Nasjonale trender i omsorgstjenestene.
- Anslått total økning i bemanningsbehov 2025–2050: +60 til 90 årsverk.

Med utgangspunkt i de utfordringene vi står i startgropen av; flere eldre innbyggere og færre yngre i arbeidsfør alder, ser vi at vi må dreie våre omsorgstjenester. Gjennom hele 2025 har prosjekt «Bemanningsledelse» pågått der det blant annet er jobbet med oppgaveforskyvninger mellom de ulike ansattegruppene.

Rekruttere og beholde, organisering

- Opprettet stillinger til assistenter - ikke hatt før.
- Bruke kompetansen på rett sted.
- Fokus på opplæring og veiledning.
- Flere under utdanningstøtte fra kommunens kompetansemidler.
- Prosjekter.
- legger til rette for kurs og kompetanseheving lokalt.

Gjennom 2025 bestod 5 nye helsefagarbeidere sin fageksamen – dette er vi meget stolte av! (her sammen med sine dyktige veiledere)

Flyktninger til Grane

Grane har tatt imot flyktninger fra Ukraina også gjennom 2025. Som beskrevet så er utgangspunktet i helse/omsorg i Grane krevende, men våre nye innflyttere har fått tilbud om tjenester ut fra sine behov.

Digitalisering

Velferdsteknologi er brukerrettet teknologi som har til hensikt å understøtte og forsterker brukernes:

- trygghet.
- sikkerhet.
- muliggjøre økt selvhjelpenhet.
- medbestemmelse og livskvalitet.

Innenfor HO har vi fokus på omsorgsteknologi og har skaffet til veie sensorteknologi til beste for våre brukere. Noe oppleves av medarbeiderne som veldig positivt fordi de ser resultater raskt, mens innarbeidelse av andre teknologier tar lengre tid å få implementert.

Teknologi koster også – det er knyttet lisenser til utstyret og selv om hver enkelt sum ikke nødvendigvis er stor så ser vi at totalt koster dette. Det er ikke enkelt å vise til gevinstrealisering heller; den kan ligge i at brukeren får en bedre hverdag og det lar seg vanskelig måle i tall.

Økonomi

REGNSKAP - Helse og Omsorg		Regnskap	Budsjett	Avvik i %
Art		2025	2025	
10	Lønn	60 402 515	63 249 153	
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm. egenprod.	5 441 827	4 161 950	
13	Kjøp av tjenester som erstatter komm. tjenesteprod.	4 107 650	3 183 000	
14	Overføringsutgifter	974 699	15 000	
15	Finansutgifter	830 961	118 610	
16	Salgsinntekter	-5 587 622	-4 915 000	
17	Refusjoner	-7 345 124	-6 832 702	
18	Overføringsinntekter	-4 921 899	-3 910 000	
19	Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-3 725 690	-3 726 198	
TOTALT		50 167 317	51 343 813	-2

Nytt helsetun stod innflyttingsklart november 2021

Fremtidsutsikter

Utfordringer

2026-2030: Balanse, varslet økning:

Relativ balanse i kapasitet og behov, men tydelige signaler om økende etterspørsel. Teknologi og hjemmetjenester: Flere bor lenger hjemme; belastningen flyttes mot behov for strukturelle grep.

2030-2035: Kapasitet presses:

Flere 80+, høyere demensforekomst; omsorgsboliger nærmer seg maks utnyttelse. Stor etterspørsel etter heldøgns omsorgsboliger; press på hjemmetjenesten. Rekrutteringsmangel gir mer vikarbruk, høyere kostnader og mindre kontinuitet.

2035-2050: Kritisk nivå:

Betydelig behov for bemannede boliger; krevende kostnader uten nybygg og rehab.

ANBEFALING: Iverksett nybygg og systematisk rehabilitering; plan for bemanning og kompetanse.

Befolkningsfremskriving Grane kommune

	2025	2030	2040	2050
67-79 ÅR	100	237	276	220
80-89 år	109	118	126	165
90 år+	20	28	37	44

Tall fra SSB 2025-2050

OPPSUMMERT TIDSLINJE 2026–2050

- **Grønt nivå 2026-2030:**
Stabil kapasitet og gradvis aldring. Start tidlig planlegging og prioriter teknologi og kompetanse.
- **Gult nivå 2030-2035:**
Økende press på tjenester. Tiltak 2030–2032: styr rekruttering og investeringer. nye boliger, interkommunalt samarbeid og velferdsteknologi.
- **Rødt nivå 2035-2050 :**
Kritisk kapasitet; rundt 2035.

Anslått behov for Omsorgsplasser

2040: 32-40 plasser heldøgns omsorgsplasser:
Sykehjem: 18-22 plasser.
Bemannet omsorgsbolig: 14-18 leiligheter.

2050: 38-50 heldøgns omsorgsplasser,
Sykehjem: 20-26 plasser.
Bemannet omsorgsbolig: 18-24 leiligheter.
(planleggingsregel 1 sykehjemsplass pr. 7 innbygger over 80 år, 1 omsorgsbolig pr. 8-10 innbygger over 80 år.

Anslått bemanningsbehov for sykehjem og hjemmetjeneste

År	Estimert behovsøkning	Ca. årsverk ekstra
2035	+15-25 %	35-50
2050	+40-65 %	60-90

Hvorfor økt bemanningsbehov:

Grane kommune må forvente en betydelig økning i bemanningsbehovet i omsorgstjenestene fram mot 2050, hovedsakelig drevet av:

- Sterk vekst i antall eldre.
- Nedgang i arbeidsfør befolkning.
- Nasjonale trender i omsorgstjenestene.
- Anslått total økning i bemanningsbehov 2025–2050: +60 til 90 årsverk.

Tiltak som Grane bør vurdere

Basert på Helsedirektoratets modeller for robust bemanning:

Høy effekt:

- Satse på heltid og redusert vikarbruk.
- Videreutvikle forebygging og bo-trygt-hjemme strategier.
- Utbygging av tilrettelagte boliger.
- Styrke hjemmetjenesten.
- Planlegge demensomsorg.
- Teknologi og velferdsteknologi for å redusere manuelt arbeid.
- Regionalt samarbeid om fagkompetanse.
- Langsiktig rekrutteringsstrategi og beholde strategi.
- Utdanningspartnerskap (vgs., fagskole).
- Nye driftsformer (felles nattjenester, responscenter, mm.).

Sykefravær/nærvær, arbeidsmiljø, medvirkning og partssamarbeidet

- Høyt sykefravær, nedadgående
- Følger kommunens retningslinjer for sykefravær og nærvær.
- Partssamarbeid og medvirkning:
 - Tillitsvalgt møter hver 14. dag.
 - Kvalitetsutvalg (tillitsvalgte+vernetjeneste) x 6 pr. år.
 - Personalmøter hver 6. uke.
 - Turnusmøter og fagmøter.
 - HMS møter.
- Arbeidsmiljø: jobbes kontinuerlig med, medarbeidersamtaler, undersøkelser, konflikthåndtering, oppfølging personal, åpen dør, rolleavklaringer

Varsling, rutine og avviksoppfølging

Kvalitetssystemet Compilo ligger til grunn. Helse og omsorg er gode på avvik og rutiner, har mye aktivitet i avvikssystemet og det produseres kontinuerlige rutiner det er behov for.

Varslingsrutine finnes i Compilo, tilgjengelig for alle. (Overordnet)

Etikk og holdningsskapende arbeid

- Vi jobber etter etiske retningslinjer fra ulike utdanninger; lege, sykepleier, helsefag, pleiemedarbeider, i tillegg er det utarbeidet etiske retningslinjer for Grane kommune i Compilo.
- Kjører debrief etter uønskede hendelser.
- Rolleavklaringer og plikter.
- Lager planverk for tjenestene ihht. beredskap, kommunikasjon, roller.
- Raus med tilrettelegging i sykefravær.
- Jobber kontinuerlig med å myndiggjøre medarbeiderne.

Helse og Omsorg ønsker sterkt å levere tjenester som bidrar til at Grane skal være den best kommunen å leve og bo i – uansett alder.